

Masterclass CSRD

Aan de slag met duurzaamheidsrapportage

Wij zijn Volantis.

Ingenieurs-, architectuur- en consultancygroep Volantis realiseert nieuwe en innoveert bestaande gebouwen, processen en productie-omgevingen. We doen dit in alle sectoren, maar voornamelijk in de industrie en de zorg. Van klein tot groot en voor opdrachtgevers uit alle delen van de wereld. We zijn creatief en praktisch. We denken mee en pakken aan. We ontdekken en ondernemen.

Volantis creëert, coördineert, regisseert, managet en ontzorgt van begin tot eind. Van ontwerp- en omgevingsvergunningstraject tot bouw- of renovatiefase, en daarna. Ons multidisciplinaire team bouwt complete industriële productiefaciliteiten volgens EPCM. Ook leveren we effectieve en efficiënte oplossingen om productie-omgevingen en processen te verbeteren en te verduurzamen.

Voor structurele verduurzaming is een grootschalige aanpak nodig

De financiële sector als drijvende kracht voor een duurzame wereld

Voor groene investeringen zijn duidelijke kaders en definities nodig om **greenwashing** te voorkomen en verschillende investeringen te kunnen vergelijken

Open voor aanvragen

Regeling Groenprojecten

Wat voor soort project wilt u financieren?

- ☐ 1. Natuur
- ☐ 2. Duurzame landbouw
- ☒ 3. Circulaire economie
- ☐ 4. Duurzame energie
- ☐ 5. Duurzaam bouwen
- ☐ 6. Duurzame mobiliteit
- ☐ 7. Klimaatadaptie

Kies uw categorie

- ☒ 3.1 Biobased
- ☐ 3.2 Grondstofbesparing
- ☐ 3.3 Levensduurverlenging
- ☐ 3.4 Recycling
- ☐ 3.5 Overig circulair

Rabobank: verduurzaming eis bij financiering bedrijf

NIEUWS ECONOMIE PETER SMIT 15 DEC 2023 OM 09:00UUR

✉ f t in

Rabobank gaat duurzaamheidsprestaties veel zwaarder laten meewegen bij de financiering van agrarische bedrijven. Bij de aanvraag van een lening tellen die straks net zo zwaar als de bedrijfseconomische score.

▲ © Twan Wiermans

Duurzame economie

ABP, het grootste pensioenfonds, gaat miljarden steken in groene energie en huurwoningen

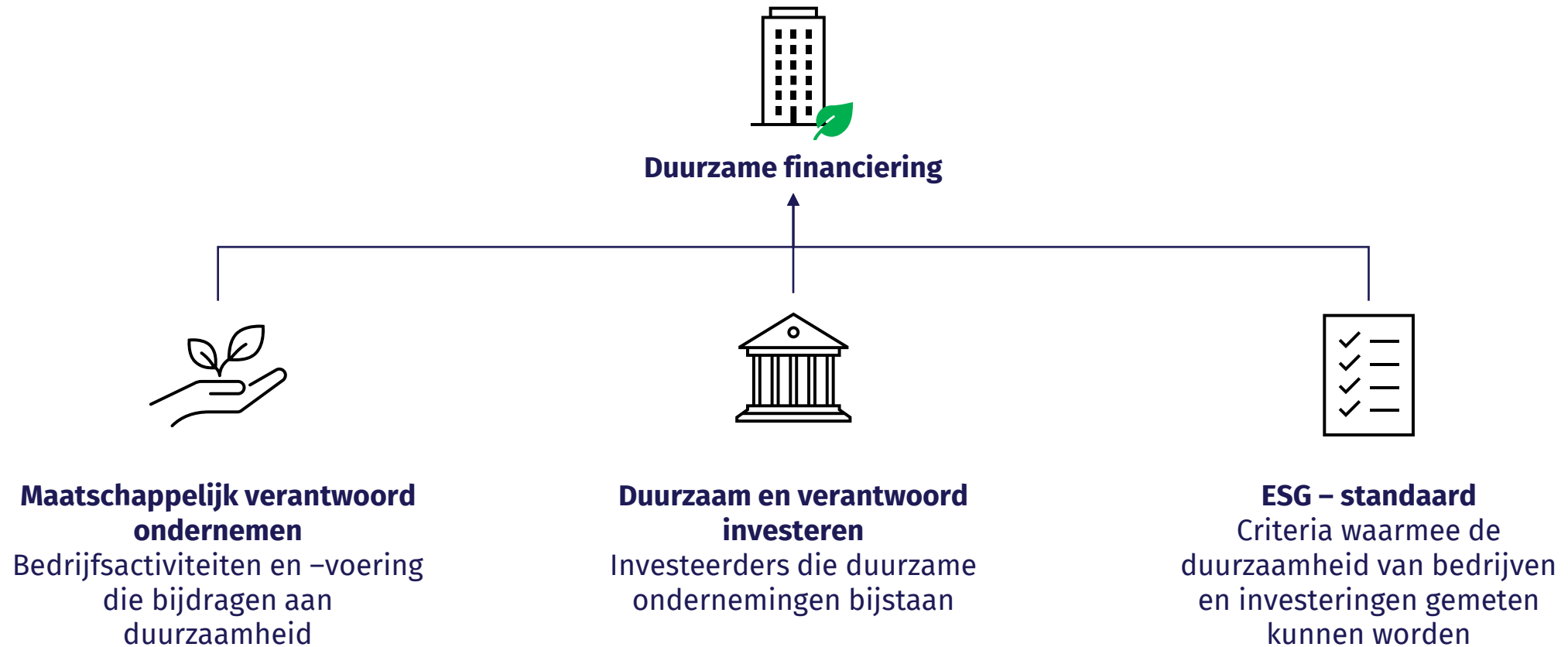

Windmolens in Duitsland, dicht bij de Nederlandse grens. Beeld Wouter de Wilde

Circulair Financieren de norm in 2030

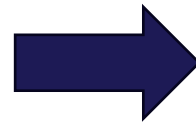

Wat is er nodig voor duurzame financiering?

Welke investeringen zijn relevant voor jouw onderneming?

Economische toetsing:

Economische en duurzame toetsing:

Wie moet er binnenkort voldoen aan de CSRD?

In **2025** moeten grote beursgenoteerde bedrijven al rapporteren in lijn met de CSRD over boekjaar **2024**.

In **2026** moet er gerapporteerd worden in lijn met de CSRD over boekjaar **2025** door BV's en NV's die voldoen aan twee van de drie criteria:

- > 250 werknemers
- > 50 miljoen omzet
- > 25 miljoen balanstotaal

Beursgenoteerde mkb-bedrijven moeten rapporteren vanaf boekjaar 2026

Dit zorgt voor **intensieve rapportage-eisen, verhoogde complexiteit** en **nieuwe risico's** met betrekking tot financieringen, wetgeving en de tevredenheid van belanghebbenden.

Ook het MKB krijgt snel direct of indirect met de CSRD te maken

Vanuit de CSRD-richtlijnen wordt van grote bedrijven **ketenverantwoordelijkheid** verwacht. Dit resulteert in **gedetailleerde vragen** aan mkb'ers over bijvoorbeeld:

- Herkomst van ingekochte materialen
- CO2-uitstoot in de waardeketen
- Sociale omstandigheden bij leveranciers
- Duurzaamheidscertificaten
- En meer...

Vooruitlopen op de vragen van klanten en andere belanghebbenden is daarom erg belangrijk.

Welke klantenvragen ontvang je al op de verschillende ESG-thema's?

Drie ESG thema's:

- Environment
- Social
- Governance

Wordt uitgevraagd via:

- Losse vragenlijsten en verklaringen
- Standaarden zoals CDP / Ecovadis / EU Taxonomie
- Duurzaamheidsrapportages – CSRD

Hoe wil jij dit aanpakken?

Milieu	Sociaal	Governance
ESRS E1 Klimaatverandering	ESRS S1 Eigen werknemers	ESRS G1 Business conduct
ESRS E2 Vervuiling	ESRS S2 Arbeiders in de waardeketen	
ESRS E3 Water en mariene hulpbronnen	ESRS S3 Invloed op gemeenschappen	
ESRS E4 Biodiversiteit & ecosystemen	ESRS S4 Klanten en eindgebruikers	
ESRS E5 Materiaalgebruik en circulaire economie		

Wat biedt de CSRD aan mogelijkheden?

Positieve noot

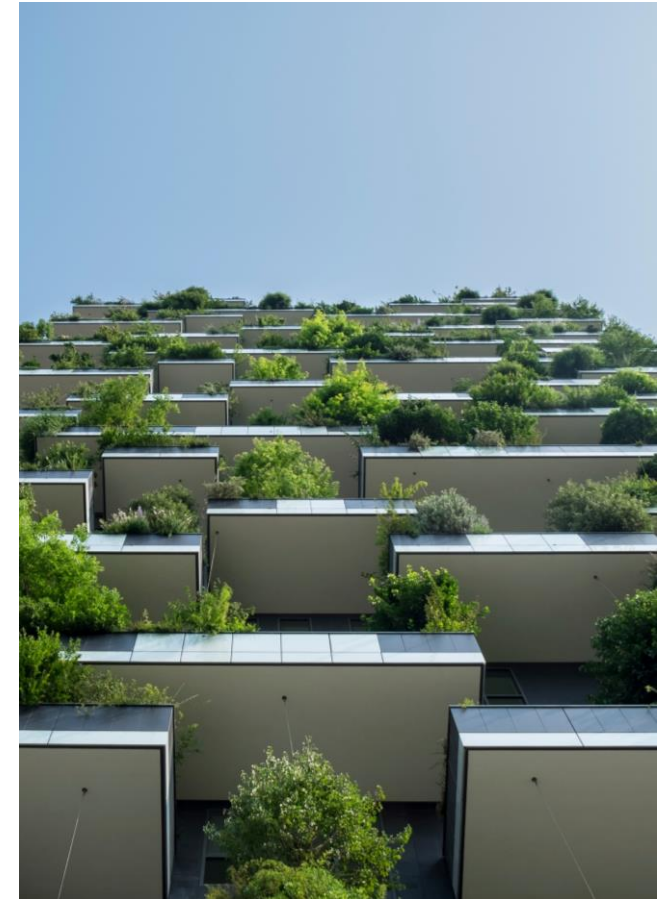
Gestructureerde verduurzaming van het bedrijf op alle materiele onderwerpen

De mogelijkheid tot **competitief voordeel** en **klantbinding** door middel van transparantie en ambitieuze doelen

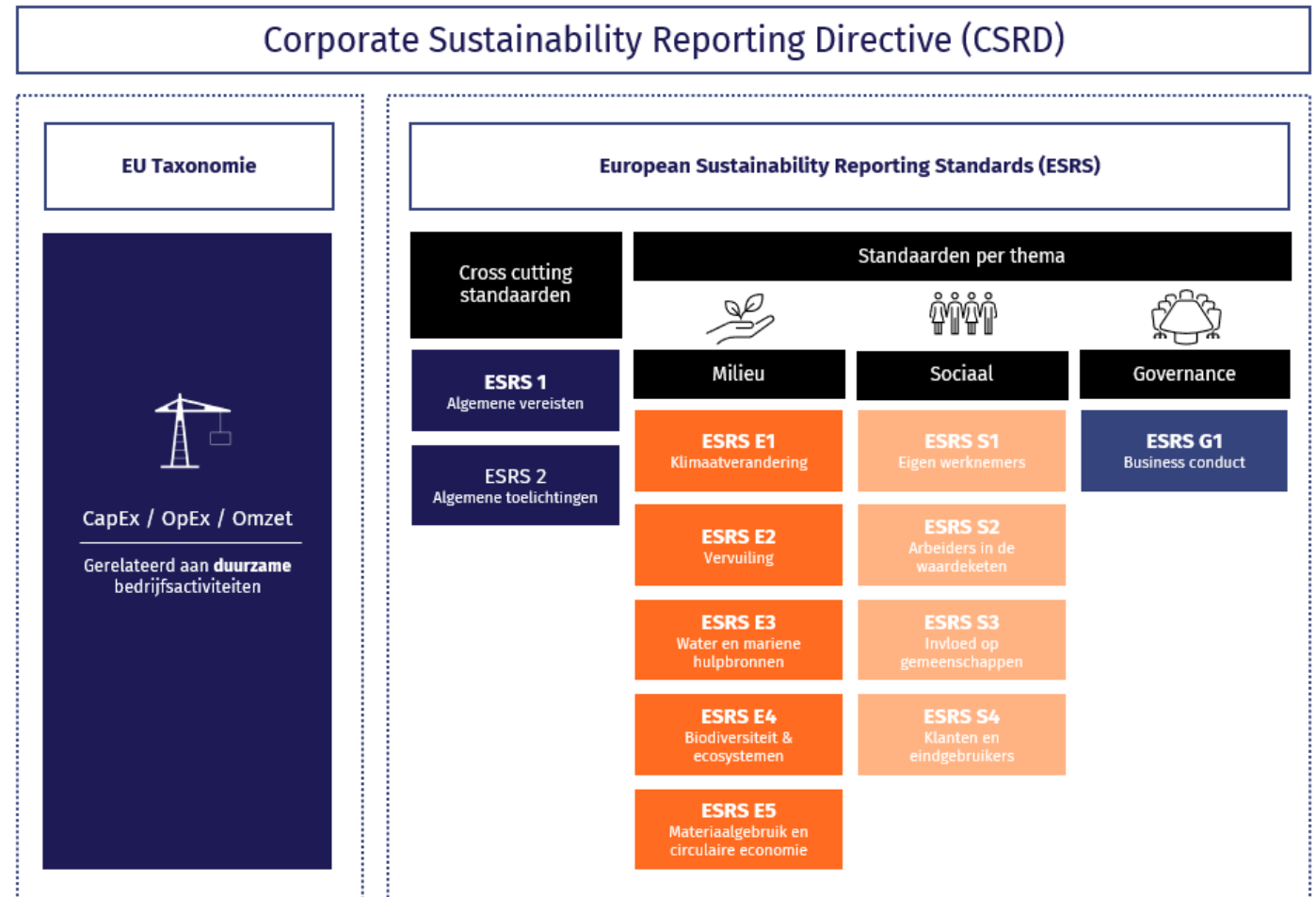
Toegang tot **duurzame financiering** en **aanbestedingen** door transparantie en meetbaarheid van duurzame bedrijfsvoering

Wat houdt de CSRD precies in?

De CSRD bevat twee onderdelen:

- **EU Taxonomy**
 - Focus op specifieke bedrijfsactiviteiten
- **12 ESRS standaarden**
 - Focus op complete bedrijfsvoering
 - Ketenverantwoordelijkheid
 - Meer dan 1100 datapunten

CORPORATE **S**USTAINABILITY **R**eporting **D**IRECTIVE

Deel 1: EU Taxonomy

EU Taxonomy

De EU Taxonomy is een **uniforme taal** die helpt financiële partijen te bepalen welke investeringen bijdragen aan de klimaatdoelstellingen van 2030 en 2050.

Voor veel economische activiteiten zijn **duurzaamheidscriteria** en **definities** opgesteld waaraan voldaan moet worden om als 'duurzaam' te worden gezien.

Hiermee wordt **greenwashing** voorkomen naar investeerders en consumenten en kunnen **echte duurzame activiteiten** eerder in aanmerking komen voor **gunstige financieringen**

Duurzaam gebruik
en bescherming van
water en mariene
hulpbronnen

Mitigatie van
klimaatverandering

Voorkomen van
verontreiniging

Transitie naar een
circulaire economie

Adaptatie aan
klimaatverandering

Bescherming en
herstel van
ecosystemen

Bron: DGBB, CSRD webinar

Een voorbeeld hoe om te gaan met de EU-Taxonomy

13 Sectoren

1. Kunst, entertainment en recreatie
2. **Bouw en vastgoed**
3. Onderwijs
4. Energie
5. Milieubeschermings- en herstelactiviteiten
6. Financiële en verzekeringsactiviteiten
7. Bosbouw
8. Menselijke gezondheid en maatschappelijk werk
9. Informatie en communicatie
10. Productie
11. Professionele, wetenschappelijke en technische activiteiten
12. Logistiek en vervoer
13. Watervoorziening, riolering, afvalbeheer en sanering

7 activiteiten voor de bouw -en vastgoedsector

1. Aankoop en eigendom van gebouwen
2. **Bouw van nieuwe gebouwen**
3. Installatie, onderhoud en reparatie van laadpalen voor elektrische voertuigen in gebouwen (en parkeerplaatsen die aan gebouwen zijn bevestigd)
4. Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiëntieapparatuur
5. Installatie, onderhoud en reparatie van instrumenten en apparaten voor het meten, reguleren en regelen van de energieprestatie van gebouwen
6. Installatie, onderhoud en reparatie van technologieën voor hernieuwbare energie
7. Renovatie van bestaande gebouwen

EU Taxonomy

Contribute to one of the six topics

Do No Significant Harm to the other five topics

Respect the Minimum Safeguards

EU Taxonomy criteria klimaatmitigatie

1. Energieprestatie BENG-10%
2. Testen op luchtdichtheid en thermische intergriteit
3. Berekening CO₂-uitstoot over de hele levenscyclus (GWP)

1. Klimaatadaptatieplan en implementatie maatregelen
2. 70% recycling van bouw- en kantoorafval
3. Niet bouwen op akkerland of bebost gebied
-

1. OECD Guidelines for Multinational Enterprises
2. UN Guiding Principles on Business and Human Rights

↓
EU Taxonomy
Alignment

Wat zijn jouw bedrijfsactiviteiten?

Wat betekent het om deze activiteit duurzaam uit te voeren?

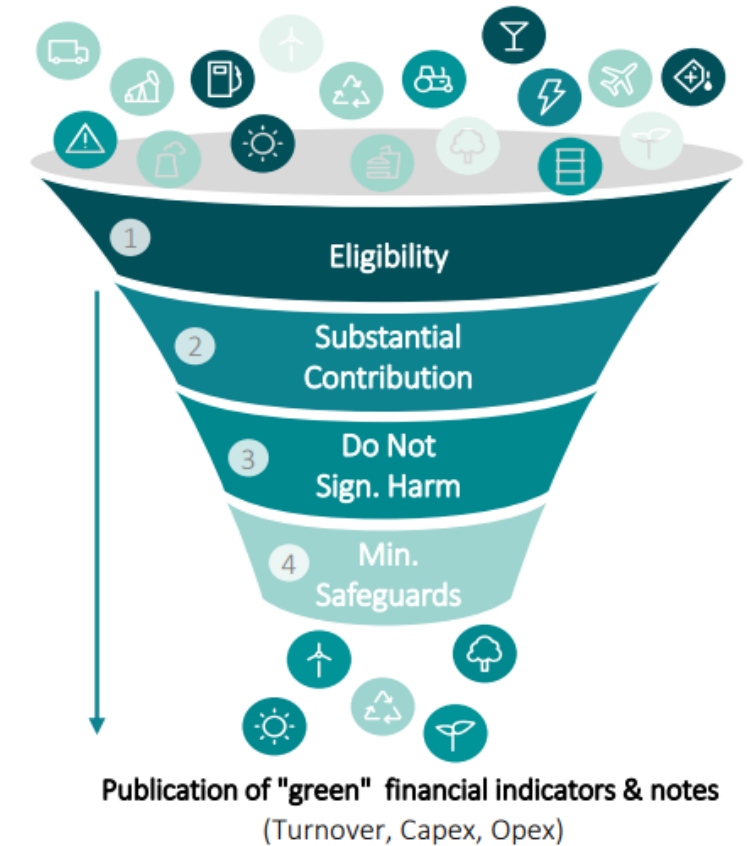
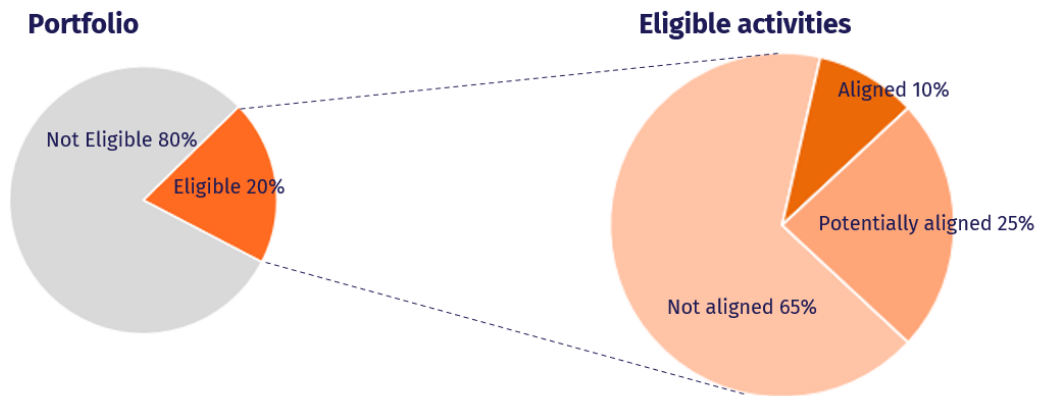
Een snelle blik op het EU Taxonomy Compass

⬆	Sector	⬆	Activity	Climate mitigation	Climate adaptation	Water	Circular economy	Pollution prevention	Biodiversity
	Construction and real estate activities		Construction of new buildings	⊕	⊕		⊕		
	Transport		Freight transport services by road	⊕ T	⊕				
	Manufacturing		Manufacture of aluminium	⊕ T	⊕				
	Manufacturing		Manufacture of plastic packaging goods				⊕		
	Services		Repair, refurbishment and remanufacturing				⊕		

Alleen rapporteren over 'eligible' activiteiten

Er zijn twee factoren waar rekening gehouden mee moet worden:

1. **Eligibility:** over welke activiteiten moet het bedrijf rapporteren in lijn met de EU Taxonomy?
2. **Alignment:** welke bedrijfsactiviteiten zijn in lijn met de EU Taxonomy?

CORPORATE **S**USTAINABILITY **R**eporting **D**IRECTIVE

Deel 2: European Sustainability
Reporting Standards

Eerst even terug naar de CSRD

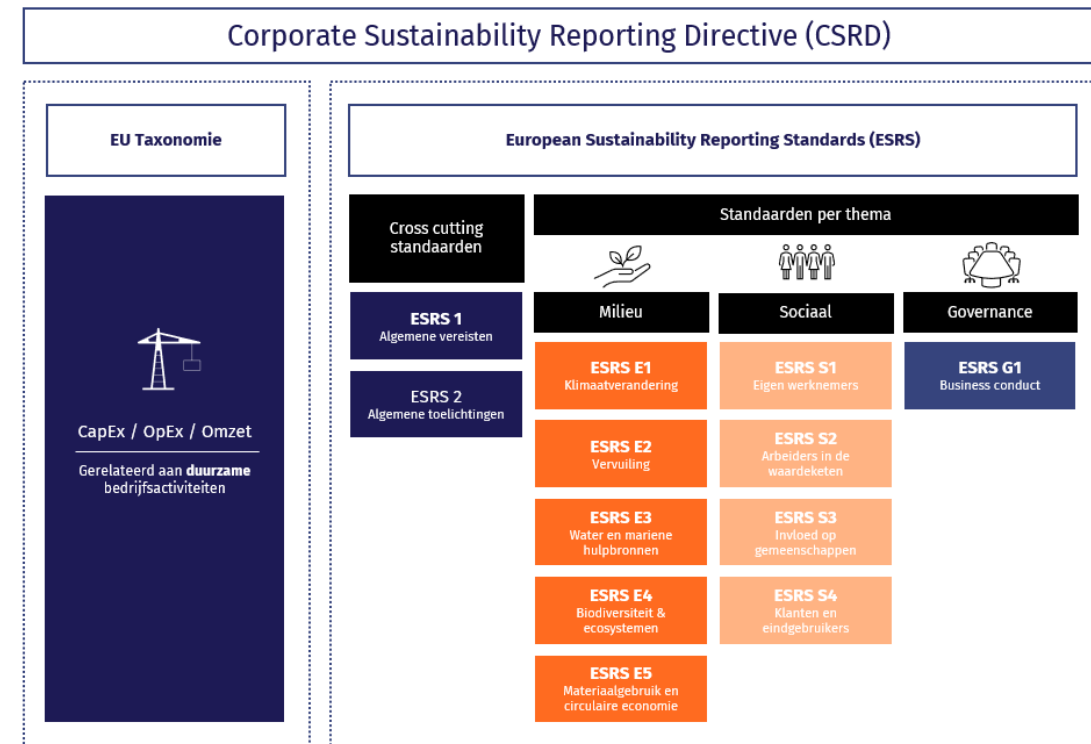
Een ESG rapportageplicht voor grote bedrijven. De CSRD geeft duidelijke richtlijnen, methodieken en standaarden waarop gerapporteerd moet worden.

Vernieuwende elementen:

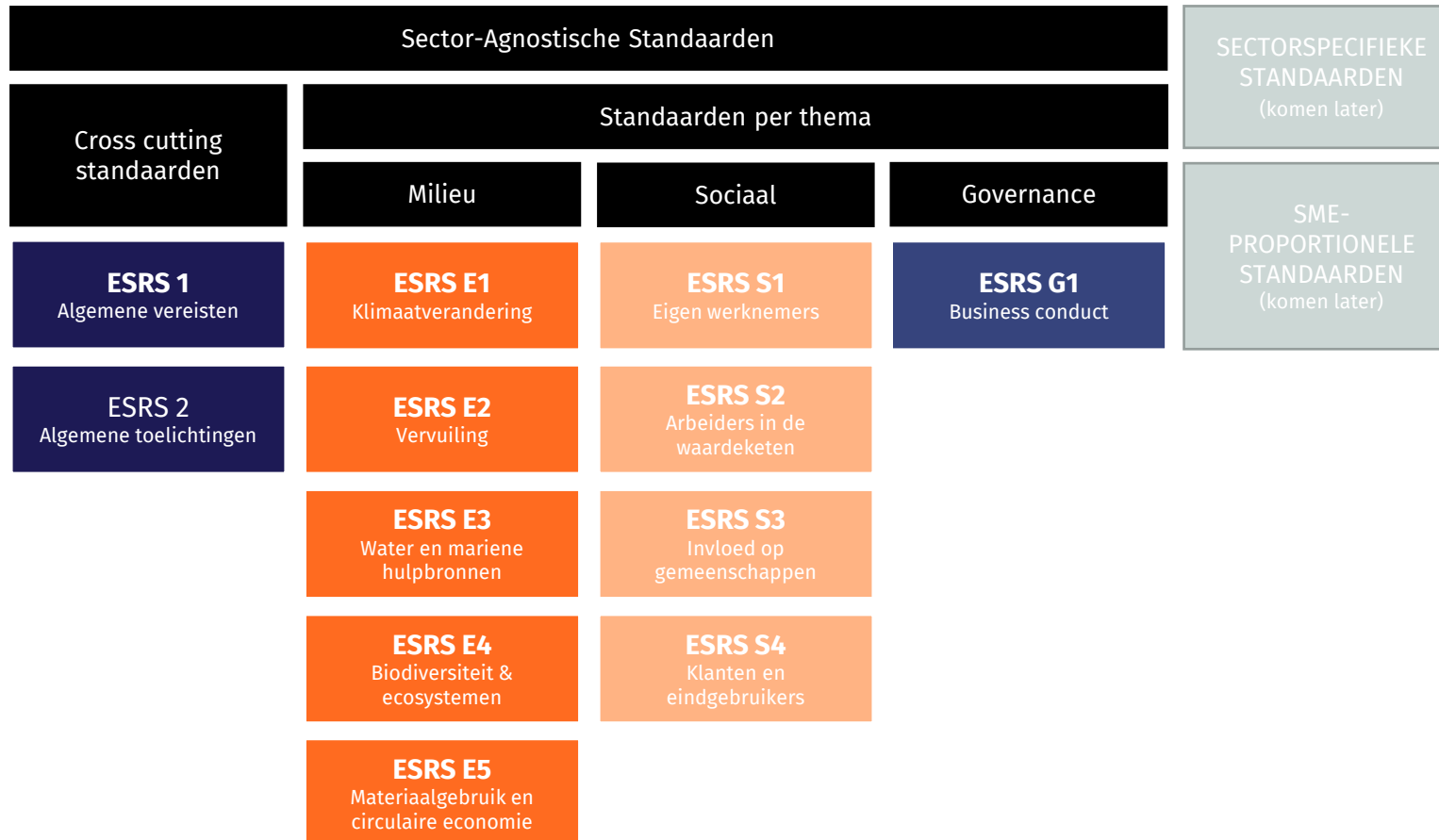
- Dubbele materialiteitstoetsing
- Impact van het bedrijf op de waardeketen

Waarom de CSRD?

- Uniformiteit in ESG-rapportages om greenwashing te voorkomen
- De financiële sector in staat stellen te investeren in duurzame bedrijven
- Het aanjagen van échte verduurzaming

De CSRD eist rapportage in lijn met de European Sustainable Reporting Standards (ESRS)

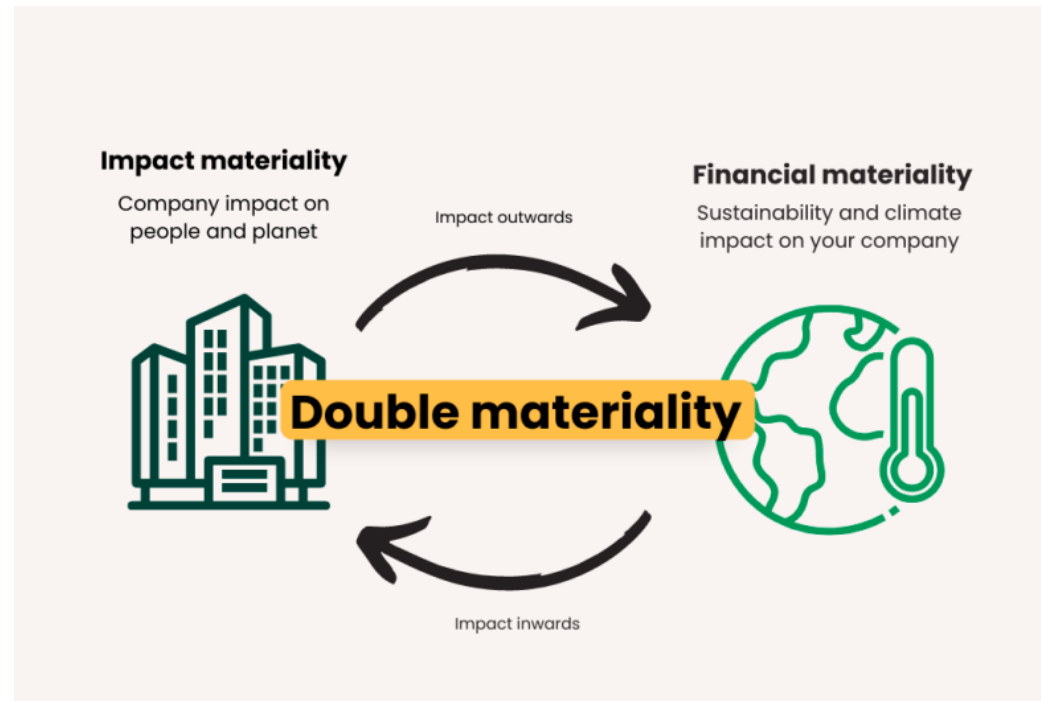

- Uitgewerkte standaarden over impact op mens en milieu
- Duurzaamheidsverslag wordt een onderdeel van het bestuurdersverslag
- Beoordeling door de accountant
- Digitaal
- Op basis van dubbele materialiteit
 - Intern (impact op de onderneming)
 - Extern (impact van de onderneming)

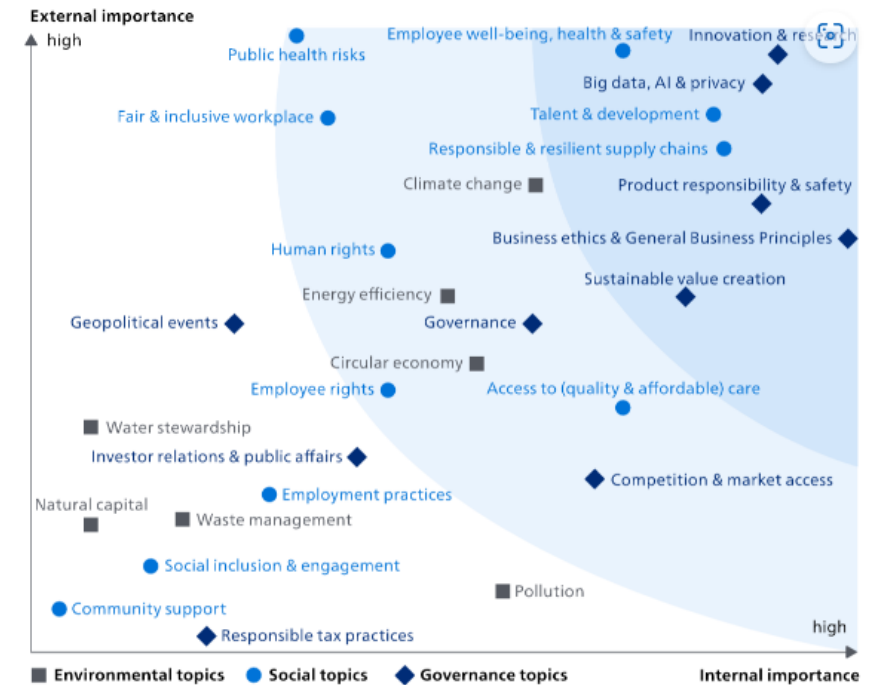
**Heb jij al in beeld welk onderwerpen materieel
zijn voor jouw organisatie?**

Dubbele materialiteitstoetsing

Wat zijn de belangrijkste onderwerpen voor uw bedrijf?

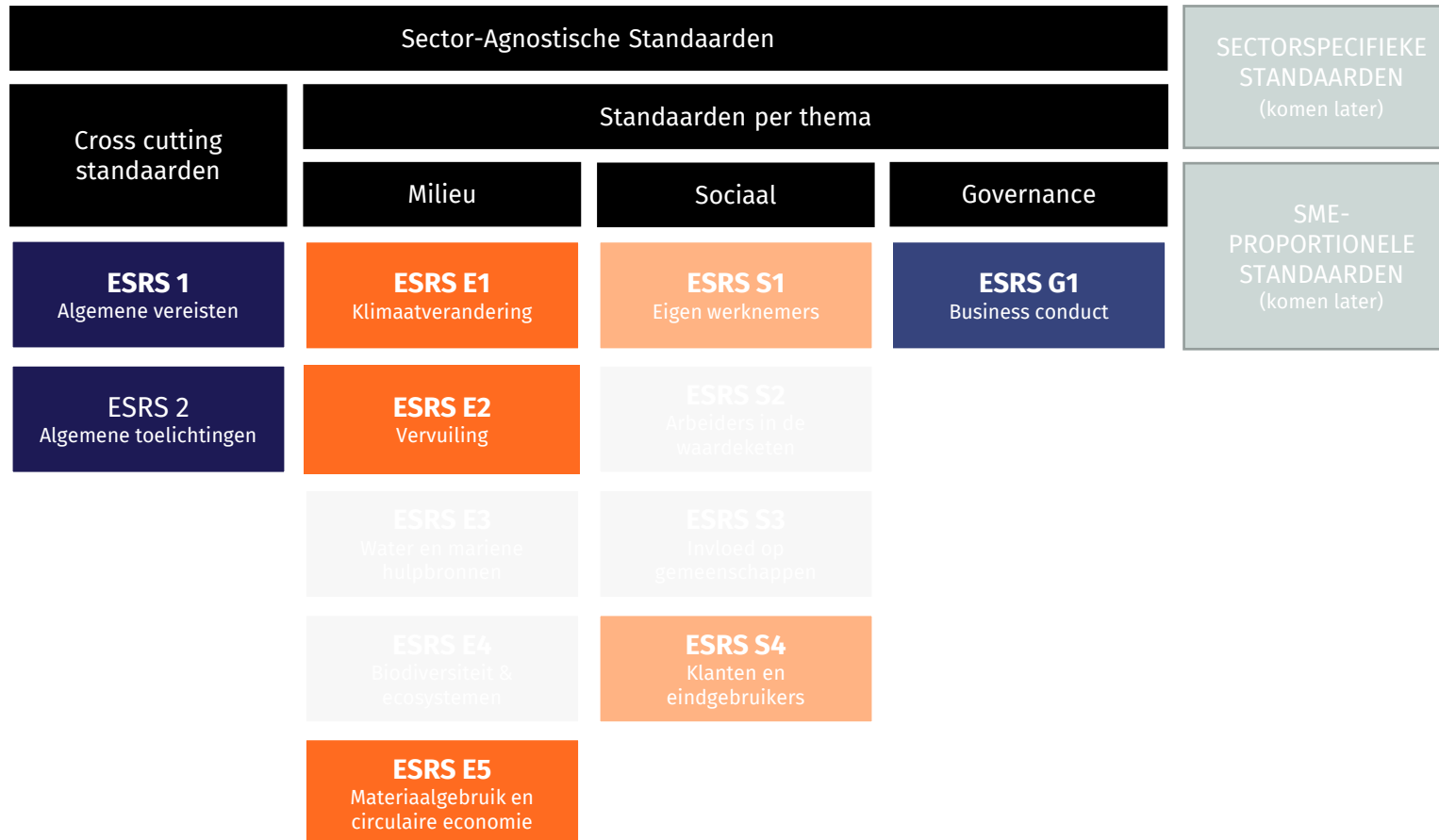

Bron: DGBC, CSRD webinar

Bron: Jaarverslag Philips 2022

Rapporteren alleen vereist over de materiele onderwerpen

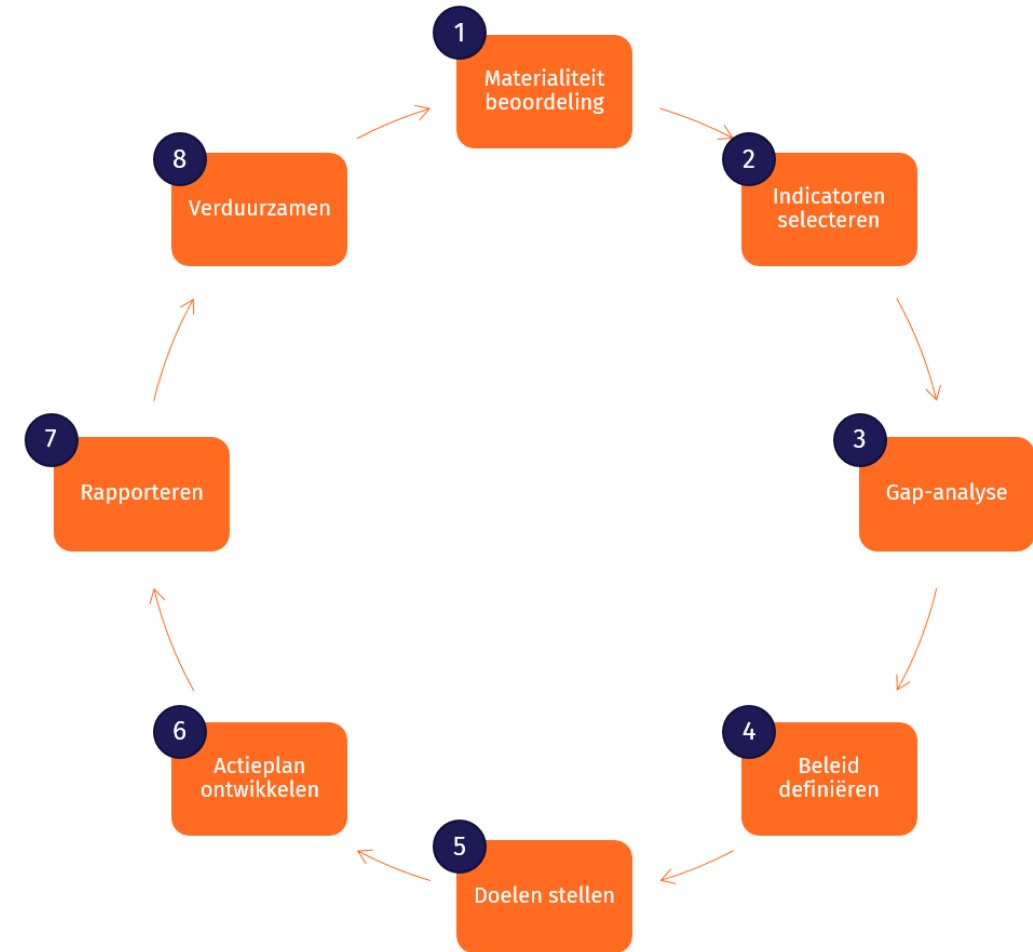

- Maak een goede analyse van de **impact, risico's en kansen** van verschillende duurzaamheidsonderwerpen samen met de belangrijkste **stakeholders** om erachter te komen wat **nu en in de toekomst** de belangrijkste onderwerpen zijn voor uw bedrijf.

Bruikbaar stappenplan voor elk ESRS thema

8-stappenplan Volantis

1. Bepaal of het onderwerp (dubbel) materieel is voor het bedrijf
2. Selecteer indicatoren om de materiele onderwerpen te meten
3. Doe een gap-analyse
4. Beschrijf het beleid
5. Zet (ambitieuze) doelen
6. Beschrijf actieplannen om deze doelen te halen
7. Rapporteren in lijn met CSRD
8. Structureel verduurzamen

Voorbeeld selecteren indicatoren – Klimaatverandering

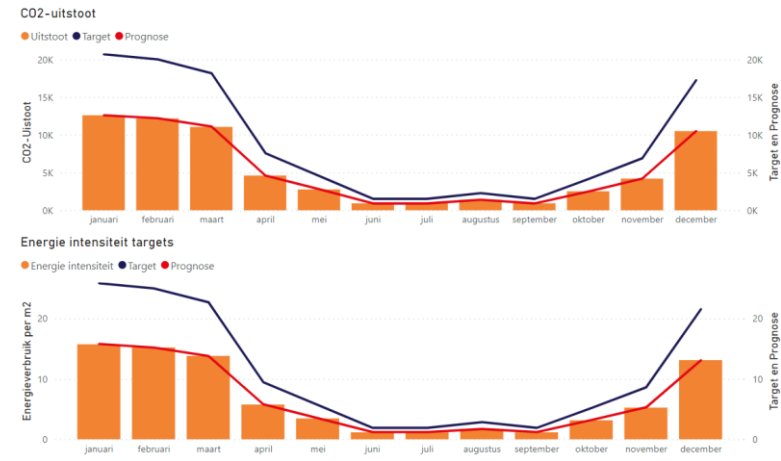
Een goede nulmeting is de basis van verduurzaming

Wat moet er gemeten worden?

- Doelstellingen
- Meetpunten 1: Energieconsumptie en –mix
- Meetpunten 2: Bruto uitstoot Greenhouse Gases Scope 1, 2 en 3
- Meetpunten 3: Verbeterprojecten gefinancierd met carbon credits

Hoe begin je met meten?

- Wat zijn de verschillende scopes?
- Wat is je huidige aandeel duurzame stroom?
- Zijn er al andere verplichtingen?

	Retrospectief				Mijlpalen en jaar			
	Basisjaar	Vergelijken de informatie	N	% N / N-1	doel	2025	2030	(2050)
Scope 1-emissies								
Bruto scope 1-emissies (ton CO ₂ -eq)								
Percentage scope 1-emissies van gereguleerde emissiehandelssystemen (%)								
Scope 2-emissies								
Bruto locatiegebaseerde scope 2-emissies (ton CO ₂ -eq)								
Bruto marktgebaseerde scope 2-emissies (ton CO ₂ -eq)								
Significante scope 3-emissies								
Totaal bruto indirecte (scope 3) emissies (ton CO ₂ eq)								
1 Gekochte goederen en diensten								
[optionele subcategorie: Cloudcomputing- en datacentradiensten]								
2 Kapitaalgoederen								
3 Brandstof- en energieactiviteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2)								
4 Upstreamvervoer en -distributie								
5 Afval geproduceerd bij activiteiten								
6 Zakelijk reisverkeer								

Voorbeeld selecteren indicatoren – Circulaire economie

Een goede nulmeting is de basis van verduurzaming

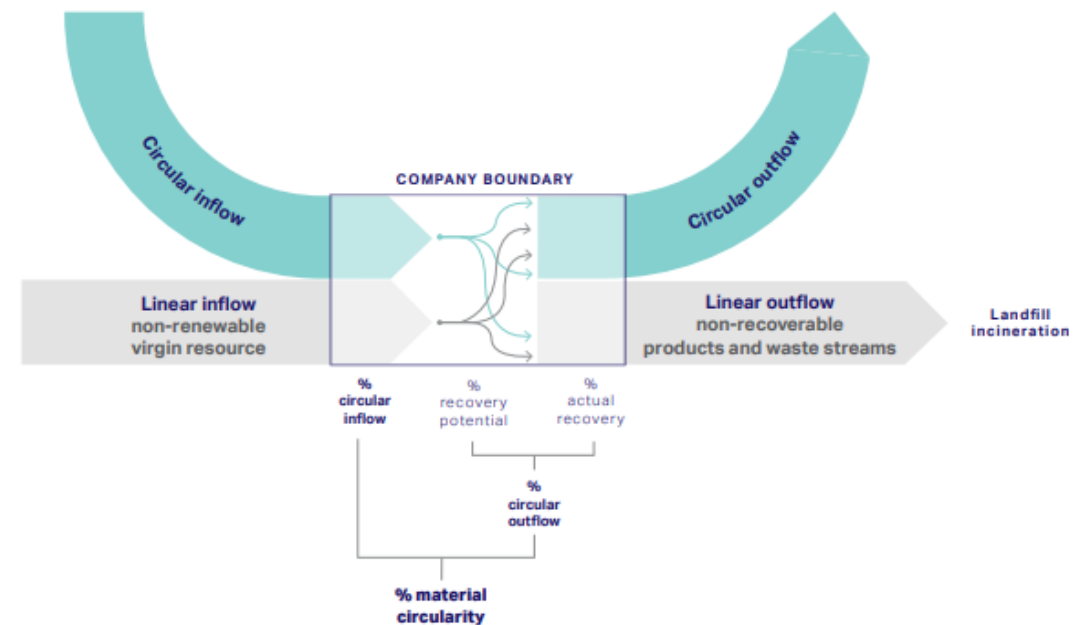
Wat moet er gemeten worden?

- Doelstellingen
- Meetonderdeel 1: Resource inflows
- Meetonderdeel 2: Resource outflows
- Meetonderdeel 3: Financiële effecten

Hoe begin je met meten?

- Wat vraag je aan leveranciers?
- Zijn er al andere verplichtingen?

Figure 2: Illustration of material flows

De rol van inkoop

Inkoop speelt een cruciale rol voor betrouwbare informatievoorziening met het bepalen van:

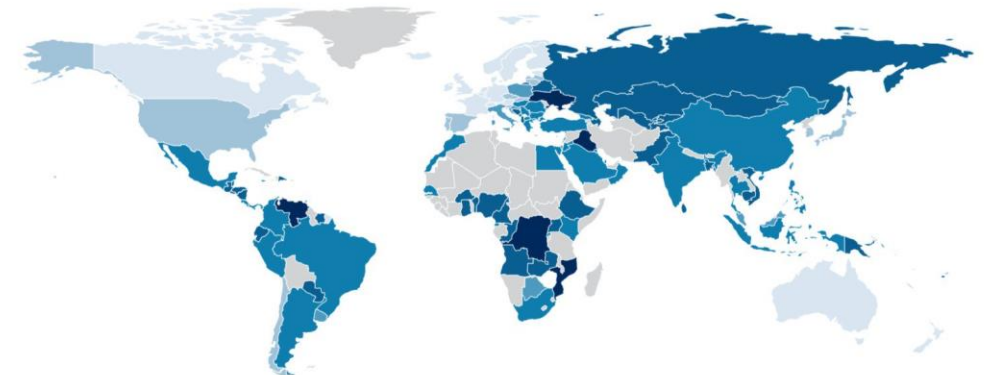
- Samenstelling materiaal
- Herkomst materiaal
- Beoordelen ESG risico's
- Eerlijke transacties
- Bevorderen van diversiteit en lokaliteit

Stel de juiste vragen bij inkoop. Je zult zien dat er meer informatie beschikbaar is dan gedacht!

Sustainable Procurement

ESG Country Risk Atlas: Governance

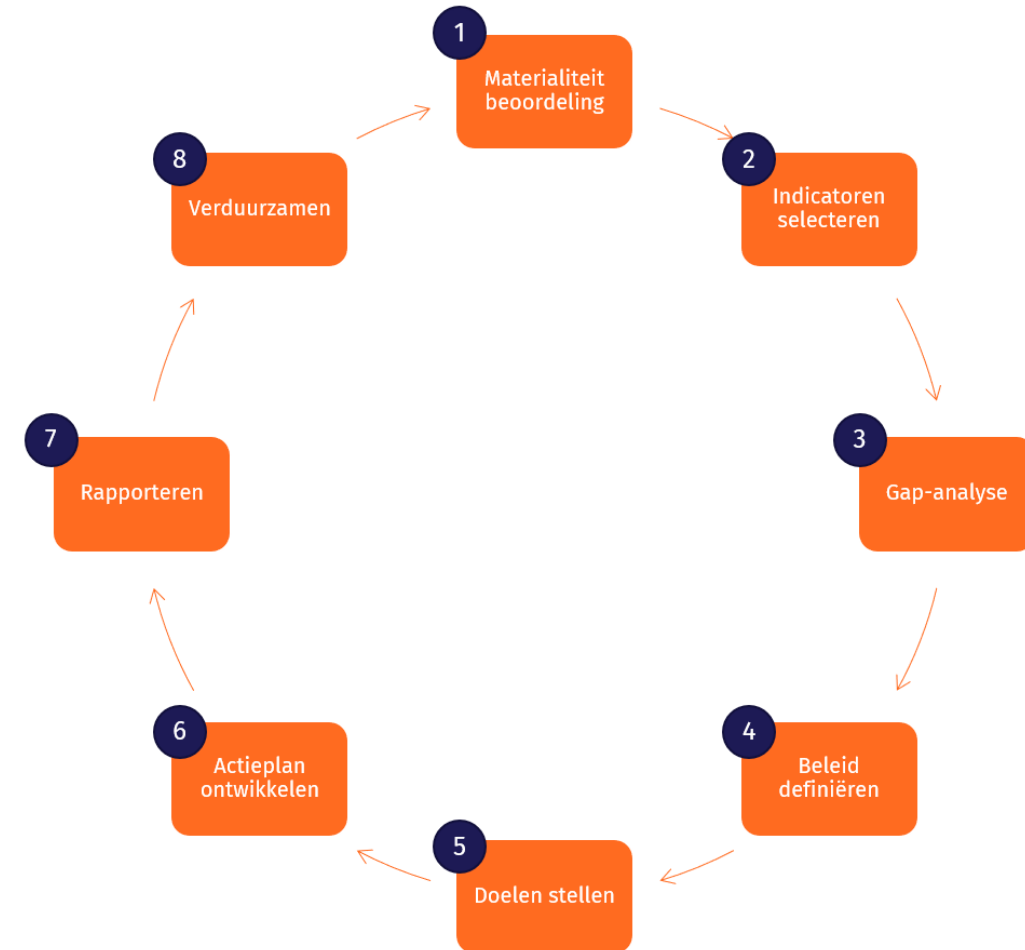
Note: A higher score/darker color indicates greater risk. Source: S&P Global Ratings. Copyright © 2019 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

**Welke vragen worden op dit moment
gesteld bij inkoop aan leveranciers?**

Terugblik: Bruikbaar stappenplan voor elk ESRS thema

8-stappenplan Volantis

1. Bepaal of het onderwerp (dubbel) materieel is voor het bedrijf
2. Selecteer indicatoren om de materiele onderwerpen te meten
3. Doe een gap-analyse
4. Beschrijf het beleid
5. Zet (ambitieuze) doelen
6. Beschrijf actieplannen om deze doelen te halen
7. Rapporteren in lijn met CSRD
8. Structureel verduurzamen

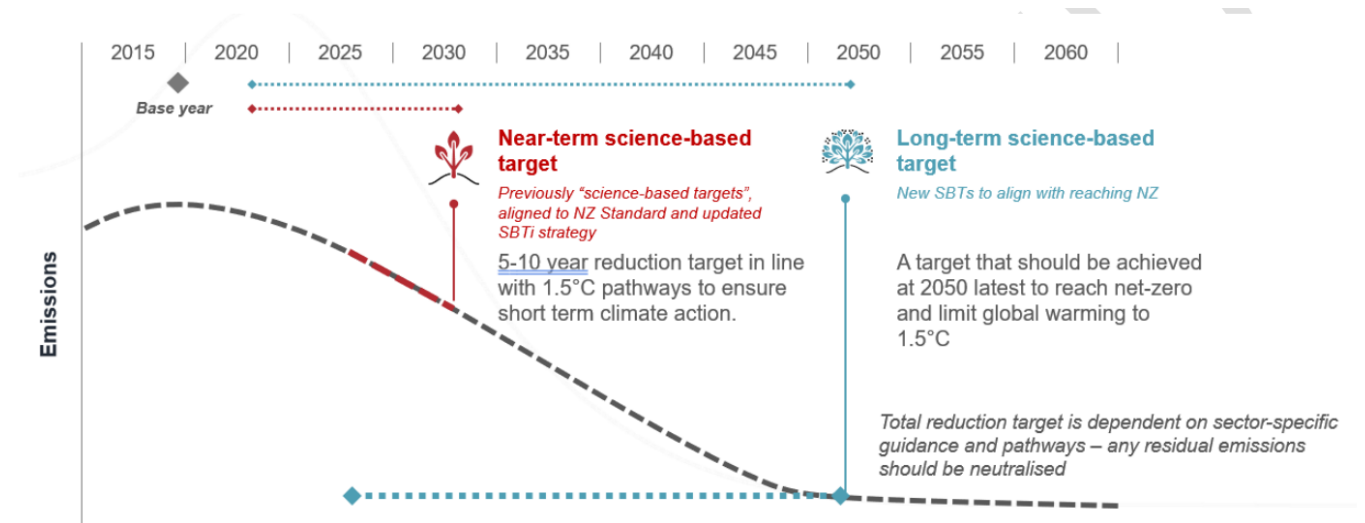

Wat is een goede doelstelling?

Voorbeeld klimaatverandering

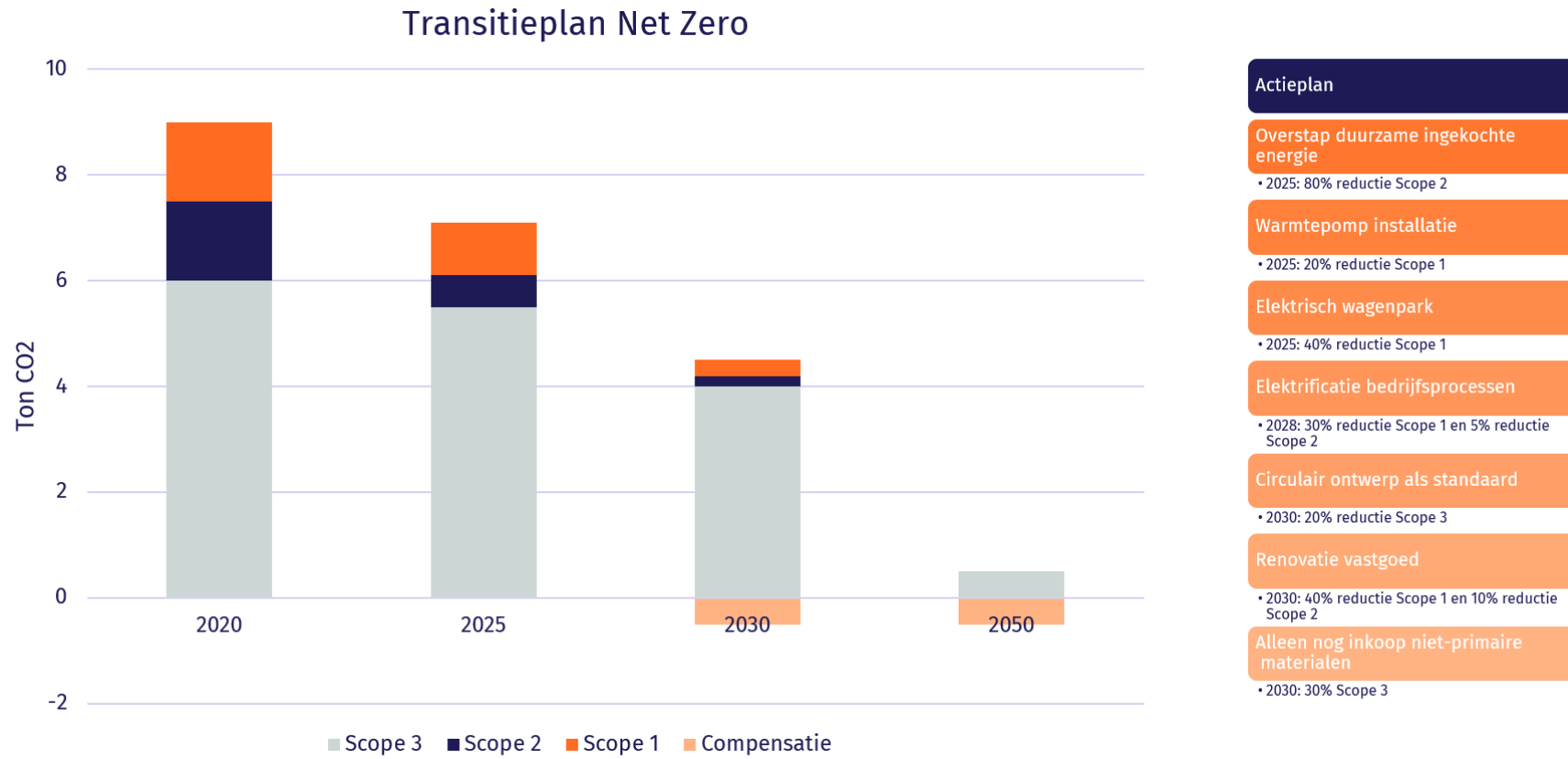
Een goede doelstelling:

- Heeft een baseline jaar en waarde
- Heeft een toekomstig jaar en waarde als doel
- Heeft mijlpalen
- Is meetbaar en bij voorkeur absoluut
- Kan gemonitord worden over tijd
- Is opgezet met belanghebbenden
- Is gebaseerd op wetenschappelijke onderzoeken

Voorbeeld actieplan - Klimaatverandering

Formuleer aan de hand van de nulmeting ambitieuze maar haalbare doelstellingen en een economisch verantwoord actieplan

Rapporteren

Waarop letten?

Er is nog geen goed of fout. **Beginnen is belangrijker dan perfectie!**

Drie verschillende aspecten goed naar voren laten komen:

- **Ambities** op de verschillende materiele thema's
- Doordachte **actieplannen** en **de financiële effecten** op de bedrijfsvoering
- **Verbeterpunten en uitdagingen** voor de komende jaren

Zorg dat de informatie die je rapporteert traceerbaar is voor de auditeur.
Een **audit trail** is minstens zo belangrijk als zorgen dat de informatie in het rapport staat.

Implementeren

Begin met de actieplannen! Dit kan al zo simpel zijn als:

- ESG informatie ophalen bij **leveranciers**
- Aanvullende eisen stellen bij **ontwerp**
- Duurzame **offertes** bij klanten aanbieden

Maar bevat ook grotere ingrijpen, zoals:

- Veranderingen in **energiemix** en –consumptie
- Opzetten van **duurzame ketensamenwerkingen**
- Het **watergebruik** in kaart brengen en reduceren

Uw bedrijf over vijf jaar

Tevreden klanten, investeerders én werknemers

Innovatie gedreven door duurzame doelen

Een concrete bijdrage aan een beter morgen

Transparantie en vertrouwen in de waardeketen

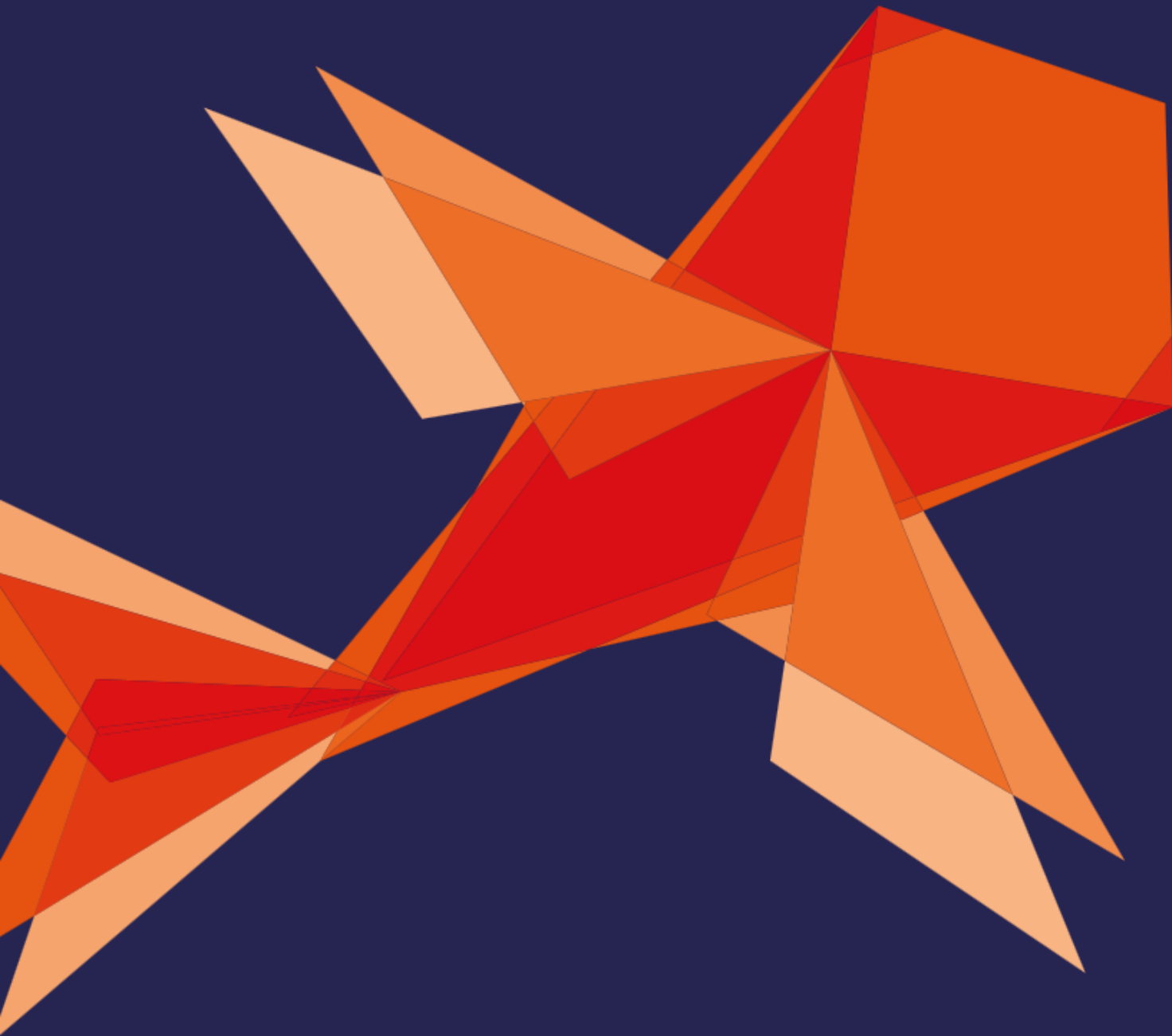
Aanvullende vragen of onderwerpen?

Contactgegevens:

Dennis de Hoog

d.dehoog@volantis.nl

0623743510

volantis

Duurzaamheidsexperts van de Rabobank

Kennismaking

Introductie

Myrthe van der Stelt

- Duurzaamheidsexpert
- Begeleiden van bedrijven bij hun duurzaamheidsvraagstukken, voor CSRD-plichtige en niet-CSRD-plichtige klanten
- Email: Myrthe.van.der.Stelt@rabobank.com
- Telefoon: +31 6 15 69 00 24

Wie heeft een
duurzaamheidsstrategie?

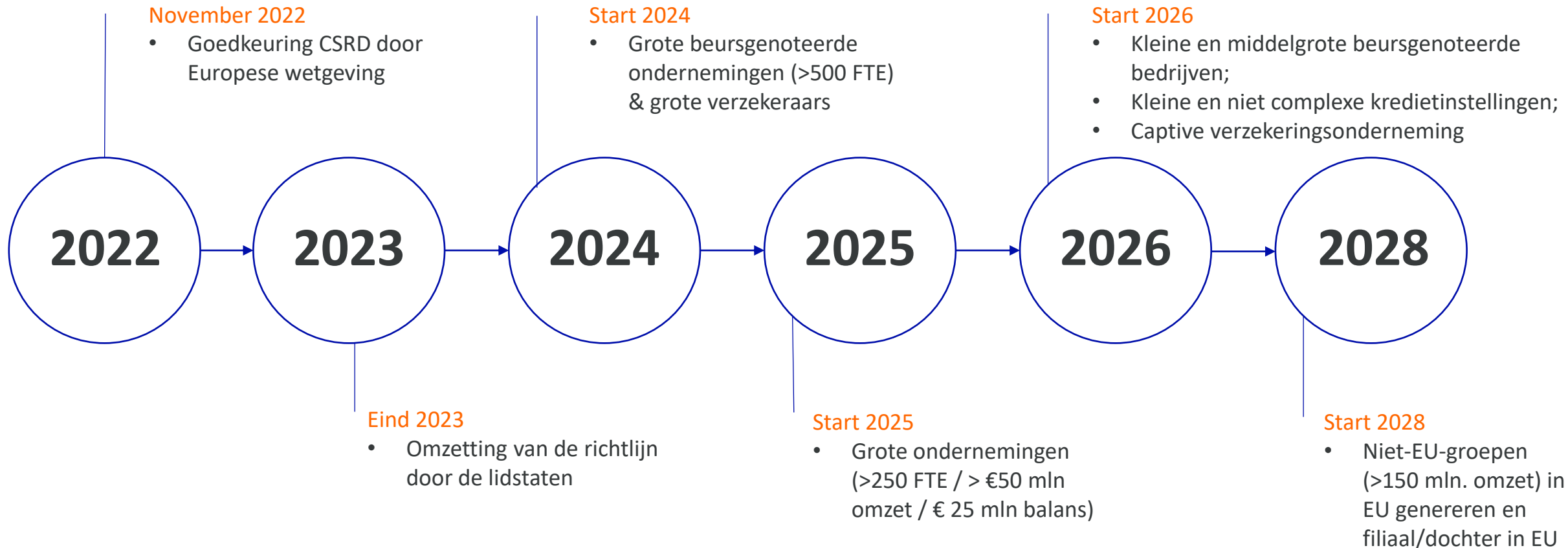
Wie heeft een
duurzaamheidsrapportage?

Wie heeft van klanten vragen
gekregen die raken aan
duurzaamheid?

Waar komen deze vragen
vandaan?

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Tijdslijn CSRD.

Waarom is dit een hot item?

De waardeketen

CSRD-plichtige bedrijven moeten rapporteren over:

- Eigen prestaties
- Klanten
- Leveranciers

Niet-CSR-D-plichtig

Wat kun je doen als je niet-CSR-D-plichtig bent, maar wel mee wilt gaan in deze ontwikkeling?

Duurzaamheidsrapportage op basis van de concep-trichtlijn op orde brengen, met daarin stuurinformatie op:

Environment

Social

Governance

Duurzaamheidsstrategie onderbouwen op basis van deze duurzaamheidsrapportage.

Het is onze expertise om je daarbij te helpen.

EXPOSURE DRAFT

**VOLUNTARY ESRS FOR NON-
LISTED SMALL- AND MEDIUM-
SIZED ENTERPRISES
(VSME ESRS)**

JANUARY 2024

OPEN FOR COMMENTS UNTIL 21 MAY 2024

Niet-CSR-plichtig

Wat brengen we met je in beeld in een duurzaamheidsrapportage?

Stuurinformatie op:

Environment

- Hoe groot is je energieverbruik?
- Hoeveel CO2 stoot je uit in scope 1 en 2?
- Hoeveel (gerecyclede) materialen verbruik je?
- Wat gebeurt er met je bedrijfsafval?

Social

- Wat zijn de kenmerken van je medewerkers en de medewerkers in de waardeketen?
- Hoe beloon je je personeel t.o.v. minimumloon?
- Hoe train je je personeel?

Governance

- Hoe heb je je bedrijfsvoering ingericht?

EXPOSURE DRAFT

VOLUNTARY ESRS FOR NON- LISTED SMALL- AND MEDIUM- SIZED ENTERPRISES (VSME ESRS)

JANUARY 2024

OPEN FOR COMMENTS UNTIL 21 MAY 2024

Niet-CSR-plichtig

Wat doen we vervolgens in het formuleren van een duurzaamheidsstrategie?

Drie prioriteiten in je ambities richting 2030:

Environment

- Vraagt een investeerder om een plan voor je vastgoed om energieverbruik te reduceren?
- Vraagt een klant om je CO2-uitstoot te verminderen?

Social

- Vraagt de OR om verhoging van het aantal trainingsuren per medewerker?
- Vraagt de OR om verlaging van de bedrijfsincidenten?

Governance

- Hier komen niet vaak vragen op.

EXPOSURE DRAFT

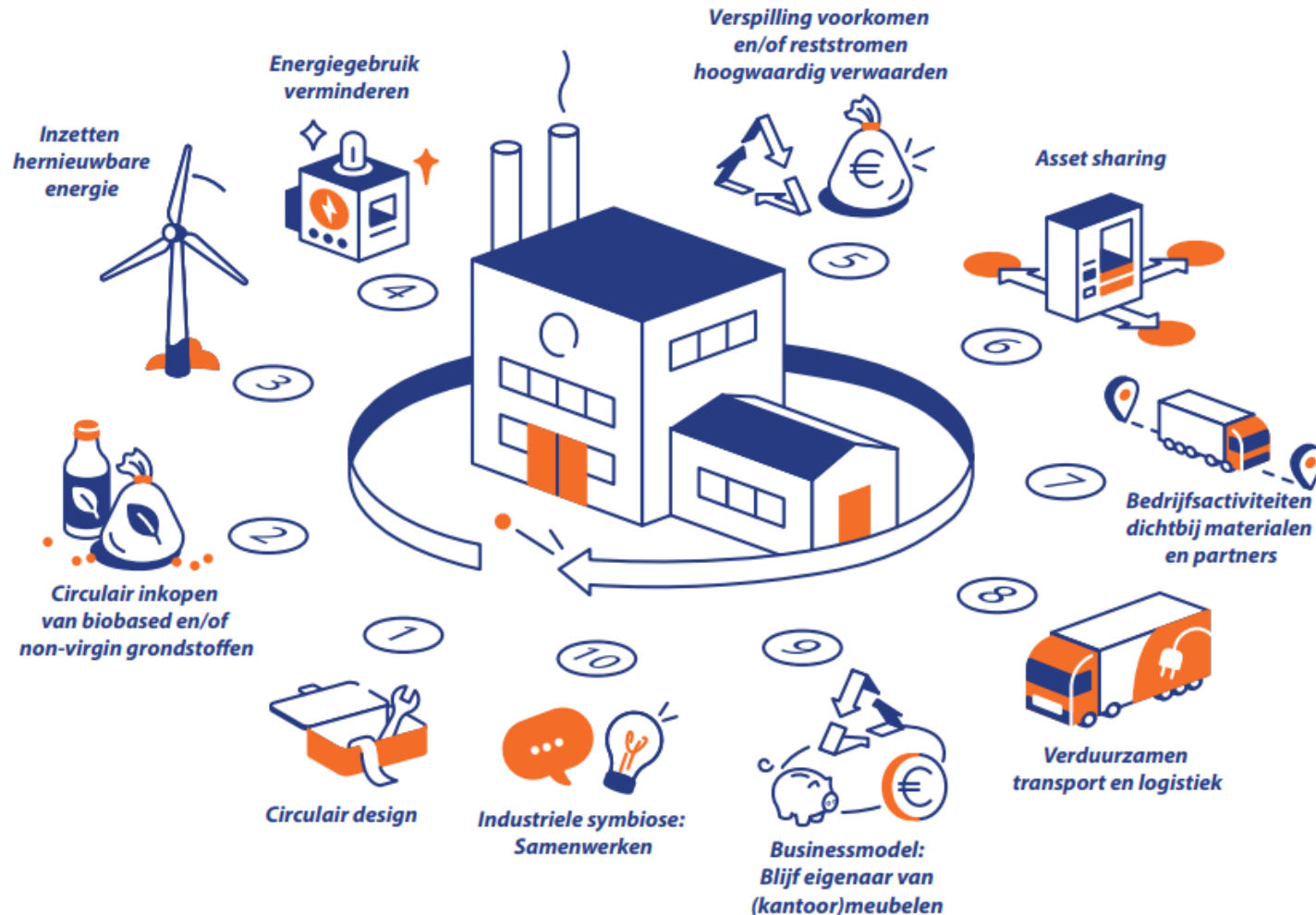
VOLUNTARY ESRS FOR NON-LISTED SMALL- AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES (VSME ESRS)

JANUARY 2024

OPEN FOR COMMENTS UNTIL 21 MAY 2024

Hoe verdiepen we op je duurzaamheidsstrategie?

Kansen in het bevorderen van een duurzame en circulaire economie!

Productaanbod Rabo Future Fit

Ontzorgd worden met een duurzaamheidsrapportage.

CSRD Basis

Niet plichtig

Ik wil stakeholders duurzaamheidsinformatie aanleveren.

CSRD Basis

Plichtige klanten

Ik moet volgens CSRD gaan rapporteren en ik heb hulp nodig bij de eerste stappen.

CSRD Compleet

Plichtige klanten

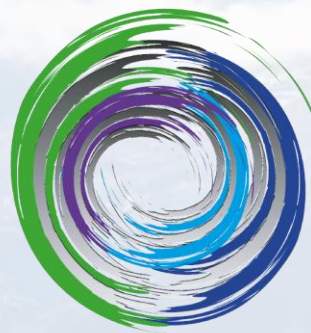
Ik moet volgens CSRD gaan rapporteren.
Volledige begeleiding

Voor welke bedrijven doen we dit?

En hoe hebben we hen op weg geholpen?

Wie zou hier behoefte aan hebben?

MADE
circular by...

LATER

CIRCULAIR ONDERNEMEN, DOE JE SAMEN!

NEXT

NOW

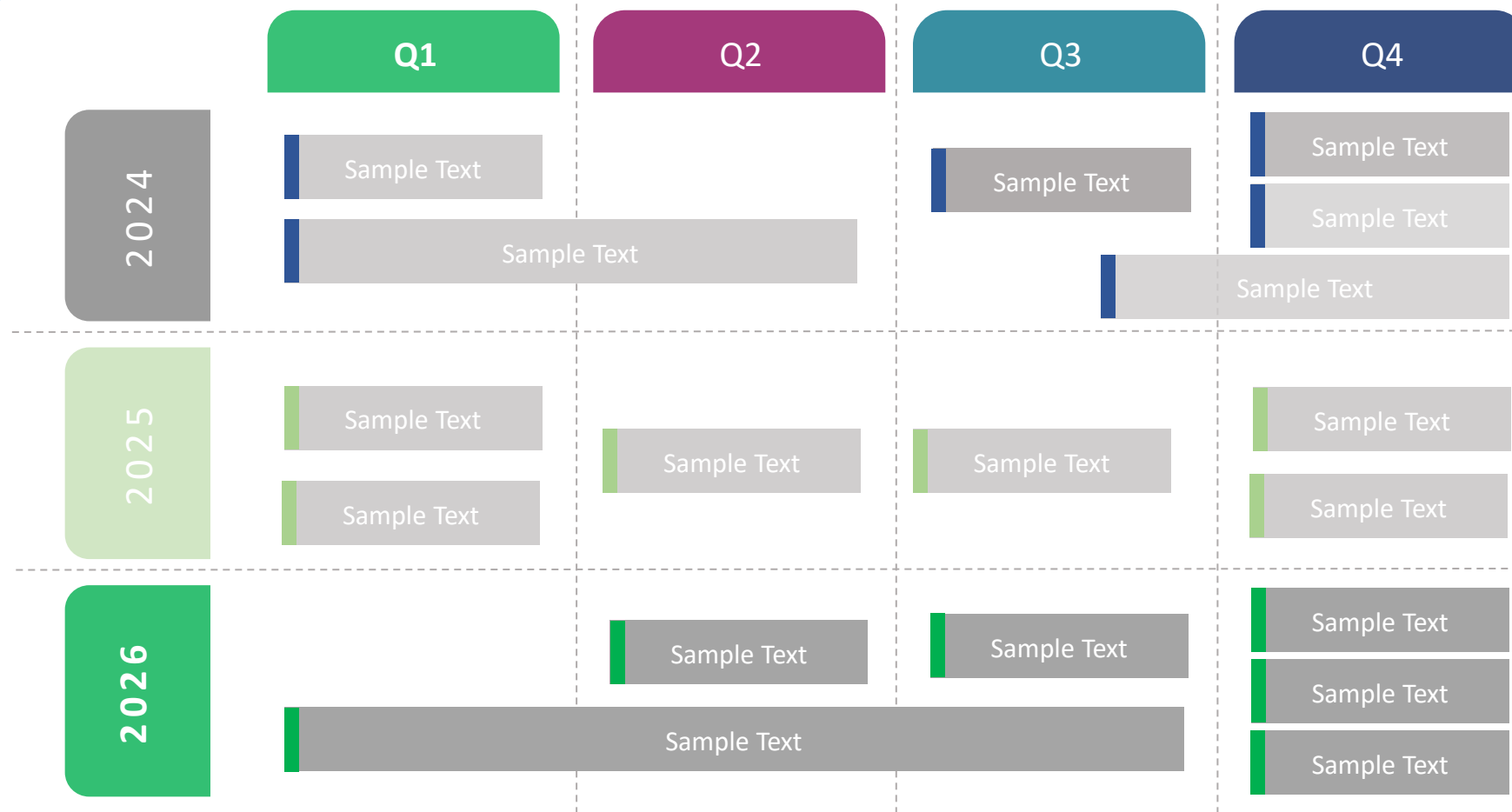
CIRCULAIR ONDERNEMEN, DOE JE SAMEN! ROAD MAP 2030 -2024

Stapsgewijs naar jouw circulaire onderneming

Road Map 1-3 jaar

CSRD workshop 3

*Een praktische benadering voor
de ondernemer.*

Presentaties:

KoenenenCo: Cor Rosbeek waarde creatie

FBBasic/Cirmar: Jasper Martin en Frans Beckers

Van CSRD rapportage naar duurzaam waarde creëren

21 maart 2024

Cor Rosbeek

KOENEN EN CO ■
Accountants en Adviseurs

Voorbeeld van een plan van aanpak voor een succesvolle implementatie van de CSRD rapportage

1 Ontwerp

2. Implementatie

3 Verslaglegging

1. Project kick-off

2. Stakeholder-analyse en materiële thema's

3. Impacts, risico's en kansen / analyse dubbele materialiteit

4. Strategie, doelstellingen en KPI formulering

5. Bepalen rollen en verantwoordelijkheden

6. Implementatie, beleid, acties, doelen en ESG-KPI's

7. Concept verslag en stappenplan rapportage

8. ESG KPI-meting

9. Te controleren geïntegreerde verslaglegging

Workshop 1

Workshop 2

Workshop 3

Routekaart voor implementatie

Periodieke implementatiedagen

Routekaart voor rapportage

Externe stakeholder-analyse

CSRD-readiness assessment

3 maanden

6 maanden

pm

1 Ontwerpfase

1. Project kick-off	▪ Opzetten projectstructuur ▪ Rollen en verantwoordelijkheden verdelen ▪ Afstemmen planning
2a. Gezamenlijke sessie vaststellen materiële thema's	Workshop 1: bepalen materiële duurzaamheidsthema's a.d.h.v. inspirerende voorbeelden van brancheleden en daarbuiten.
2b. Externe Stakeholderanalyse	Wij bieden ondersteuning bij de uitvoering en analyse van stakeholders voor het verkrijgen van inzicht in hun wensen en behoeften. We leveren templates aan zodat gestructureerd de analyses kan uitvoeren en analyseren de resultaten. Indien gewenst aanwezig bij 1 of 2 stakeholdergesprekken.
3. Impacts, risico's en kansen / analyse dubbele materialiteit	▪ Workshop 2: presentatie resultaten stakeholderanalyse -> reflectie op materiële thema's workshop 1 ▪ Impact, risico's en kansen beoordelen en scoren ▪ Eerste inschatting financiële materialiteit
4. Strategie, doelstellingen en KPI formulering	▪ Vormgeven ESG-strategie t.b.v. selecteren materiële thema's ▪ CSRD-readiness assessment uitvoeren

CSRD readiness (1)

Strategie

- 1) Strategie adaptatie
- 2) Strategie mitigation

'Outside in'
versus
'Inside out'

Op basis van:

- Sector en branchekennis
- Specifieke kennis van de huishouding
- Op basis van voorbeelden concollega's

CSRD readiness (2)

Governance

Centrale vraag: hoe is gewaarborgd dat de (duurzaamheids) strategie wordt gerealiseerd?

- Bestudering van documentatie en interne verslaglegging / informatievoorziening
- In welke mate staan duurzaamheidsdoelen consequent op de agenda van statutaire bestuursorganen (RvC – bestuur)
- In hoeverre voorziet de planning & control cyclus in het periodiek rapporteren over duurzaamheidsprestaties

CSRD readiness (3)

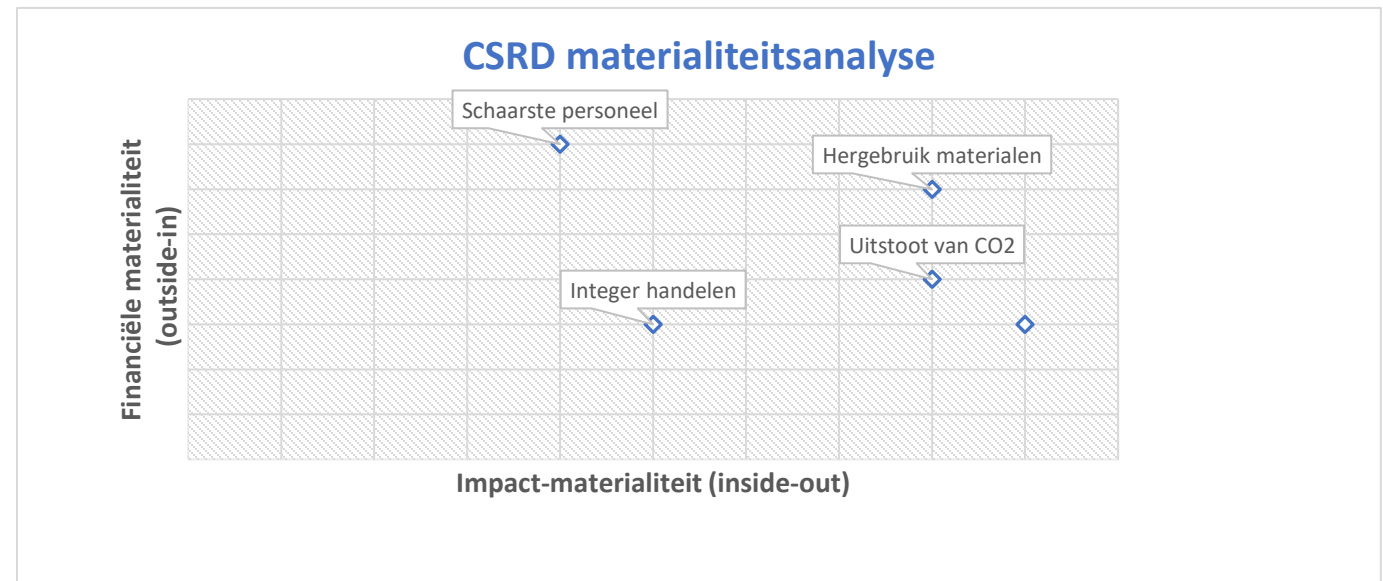
Risico's en kansen:

In hoeverre heeft u vanuit het perspectief van dubbele materialiteit (dus outside-in en inside-out) - uw belangrijkste duurzaamheidsrisico's en kansen in kaart?

Hoe?

Workshop risico- en kansmanagement met toezichthouders, bestuurders en (key) management:

- Strategische risico's
- Operationele risico's
- Financiële risico's
- Verslaggevings- en jaarrekeningrisico's

CSRD readiness (4)

Performance management

Centrale vraag: in hoeverre zijn gestelde duurzaamheidsdoelstellingen ook verankerd in de gehele bedrijfsvoering?

- ☐ In hoeverre zijn duurzaamheidsdoelen doorvertaald in acties en/of projecten?
- ☐ Zijn de duurzaamheidsdoelen vertaald in KPI's?
- ☐ Relatie tussen behalen van duurzaamheidsdoelen / KPI's en beloningenbeleid
- ☐ zijn er budgetten beschikbaar gesteld voor het behalen van duurzaamheidsdoelen?

Hoe vaststellen?

- Bestuderen van uiteenlopende documentatie, management informatie en interne afspraken / richtlijnen

CSRD readiness (5)

Informatiesystemen en KPI's

Centrale vraag: Welke informatiesystemen zijn nodig om de duurzaamheidsinformatie te kunnen genereren?

- ❑ Financiële en logistieke informatiesystemen
- ❑ Informatie uit KAM systemen [Kwaliteit / Arbo / Milieu]
- ❑ Informatie uit salaris- en personeels informatiesystemen

Hoe vaststellen?

Agenderen in projectteam

CSRD readiness (6)

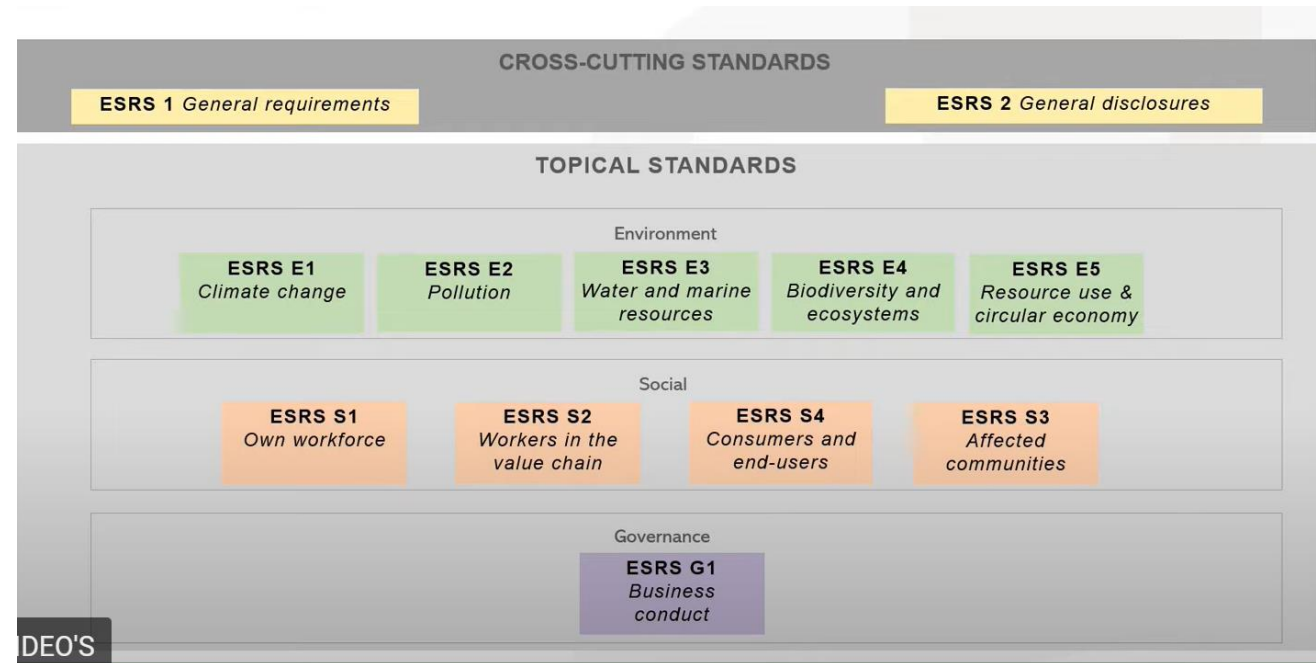
Verslaggeving

Centrale vraag: Is de interne informatievoorziening geschikt voor rapportage conform de ESRS richtlijnen?

- ☐ In hoeverre zijn de ESRS richtlijnen bekend?
- ☐ Is de informatievoorziening betrouwbaar?
- ☐ Welke ESG thema's en datapunten worden reeds geraakt?

Hoe vaststellen?

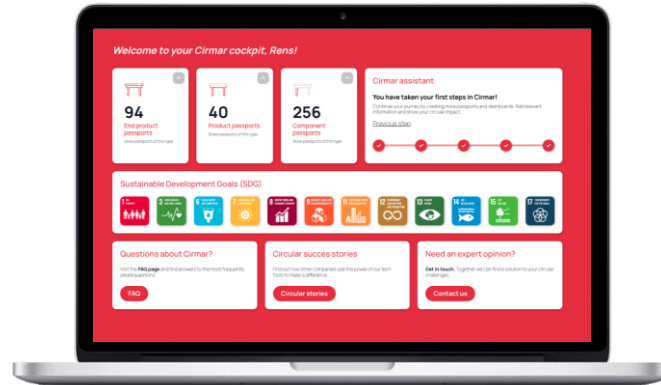
Organiseren van kennissessies

Duurzame waardecreatie

- Van shareholder value naar stakeholder value
- Toekomstgericht
- Gericht op voortdurende verbetering
- Meerdere dimensies
 - Value to the client
 - Value to the employee
 - Value to the firm
 - Value to the society
- Gericht op het genereren van positief netto rendement

Circulaire strategieën, producten en concepten

Circulariteit operationaliseren

Digitaal Productpaspoort: C_passport®

EMMA
SAFETY
FOOTWEAR

JUMBO

ELTEN

solarge

CIRMAR

Wij zien de CSRD als kans om niet alleen te voldoen aan wetgeving,
maar **structureel te gaan verbeteren.**

We hebben geen wetgeving nodig om voor
onze toekomst te zorgen.

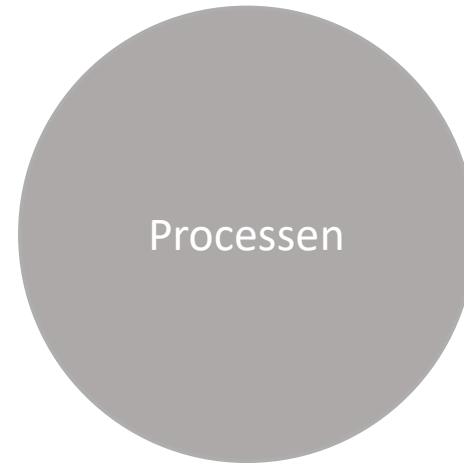
We beginnen niet allemaal bij 0

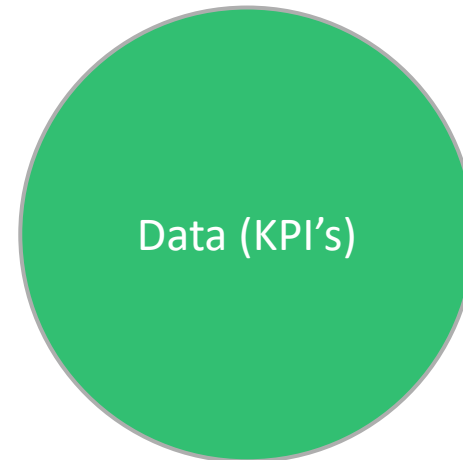
De CSRD, verbetering als modus operandi

Uitleg

Bewijs

Data en de CSRD: hoe gaan we dat regelen?

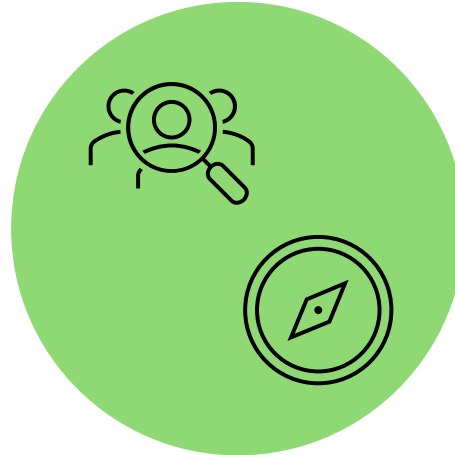

Data verzamelen, waar doe je het voor?

Materialen en
emissies

De klant en je
propositie

Wetgeving:
bewijs nodig!

Hier moeten we wat op vinden...

Het Digitale Productpaspoort

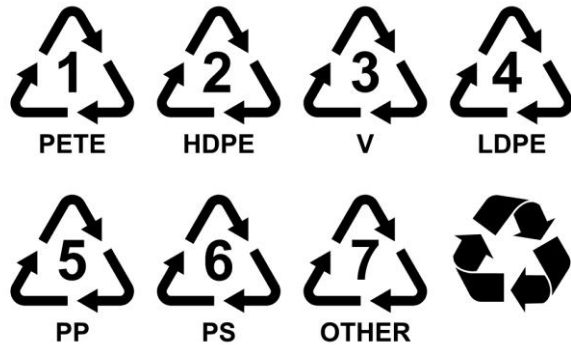
Wat houdt het in?

Het Digitale Productpaspoort

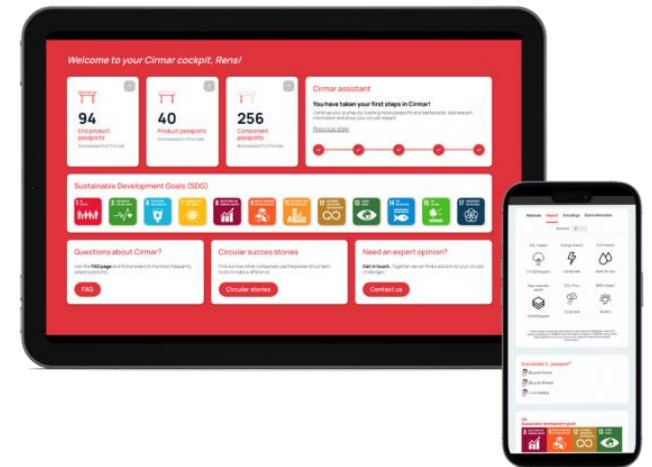

Duurzame keuzes makkelijk maken

Maar hoe?

‘Directe toegang tot productinformatie, waarmee consumenten en bedrijven **duurzamere keuzes** kunnen maken en autoriteiten eenvoudiger toezicht kunnen houden’

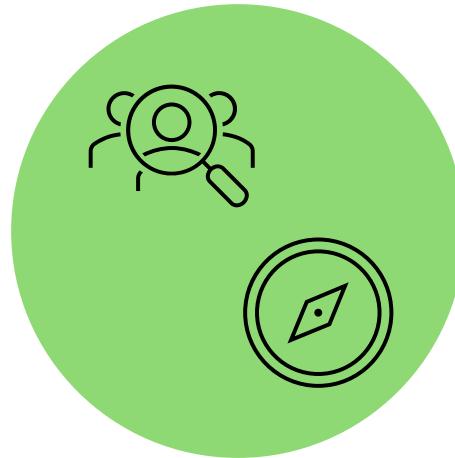

Materialen en emissies

- Materiaalgebruik
- Einde en volgend gebruik
- Afgeleide emissies
- Relevante KPI's

De klant en je propositie

- Transparantie
- Beloften waarmaken
- Interne analyse
- Sales – keuzes!

Wetgeving: bewijs nodig!

- Gebruik R-content
- CO₂-uitstoot
- Info op productniveau
- Scenario's: nu vs toekomst

Hoe ziet dat eruit?

Cirmar

E-bike End product

A circular e-bike that can be endlessly refurbished. Adapt the bike to your needs and change parts when necessary.

Visit product website

<https://cirmar.com>

Download QR-code

Copy public C_passport® link

Defined use period (years)
10

Dominant material group(s)
Metals, Plastics, Minerals

Next use application
60% refurbished in new e-bike, 40% recycled - various applications

End of use treatment
7.45% Incineration, 12.41% Refurbishment, 28.44% Recycling

Weight
19,34 Kilogram

Quantity
1 Items

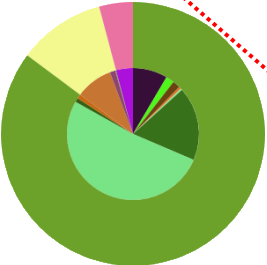
MSDS
yes

Interested in your own C_passport®? Go to cirmar.com and learn all about product passports.

UN Sustainable development goals

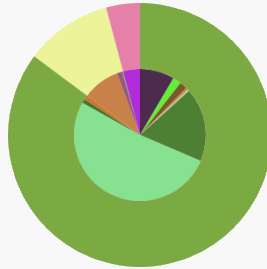

Materials **Impact** **Encodings** **Extra information**

- Metals 85.19%
 - Ferrum (recycled) 60.69%
 - Aluminium (recycled) 21.26%
 - Ferrum 9.95%
 - Lithium 2.39%
 - Nickel 2.18%
 - Metal (recycled) 1.25%
 - Copper (recycled) 1.17%
 - Manganese 0.64%
 - Cobalt 0.48%
- Plastics 10.66%
 - Natural Rubber 85.53%
 - Plastics 12.73%
 - Polyester (recycled) 1.75%
- Minerals 4.14%
 - Graphite 100.00%

Powered by CIRMAR

+

Materials **Impact** **Encodings** **Extra information**

Number: 1

CO₂ impact

33.21 Kilogram

Energy impact

141.24 kWh

H₂O impact

394.72 Litre

Raw materials saved

15.05 Kilogram

CO₂ price

1.91 EUR

SROI impact

00:40 h

Cirmar impact values are derived from ISO 14000 compliant international databases, projected by Cirmar at a LCA+ scope (more info [here](#)). Cirmar can't take responsibility for the accuracy of both the object's material and weight composition.

Wat kunnen we met die data?

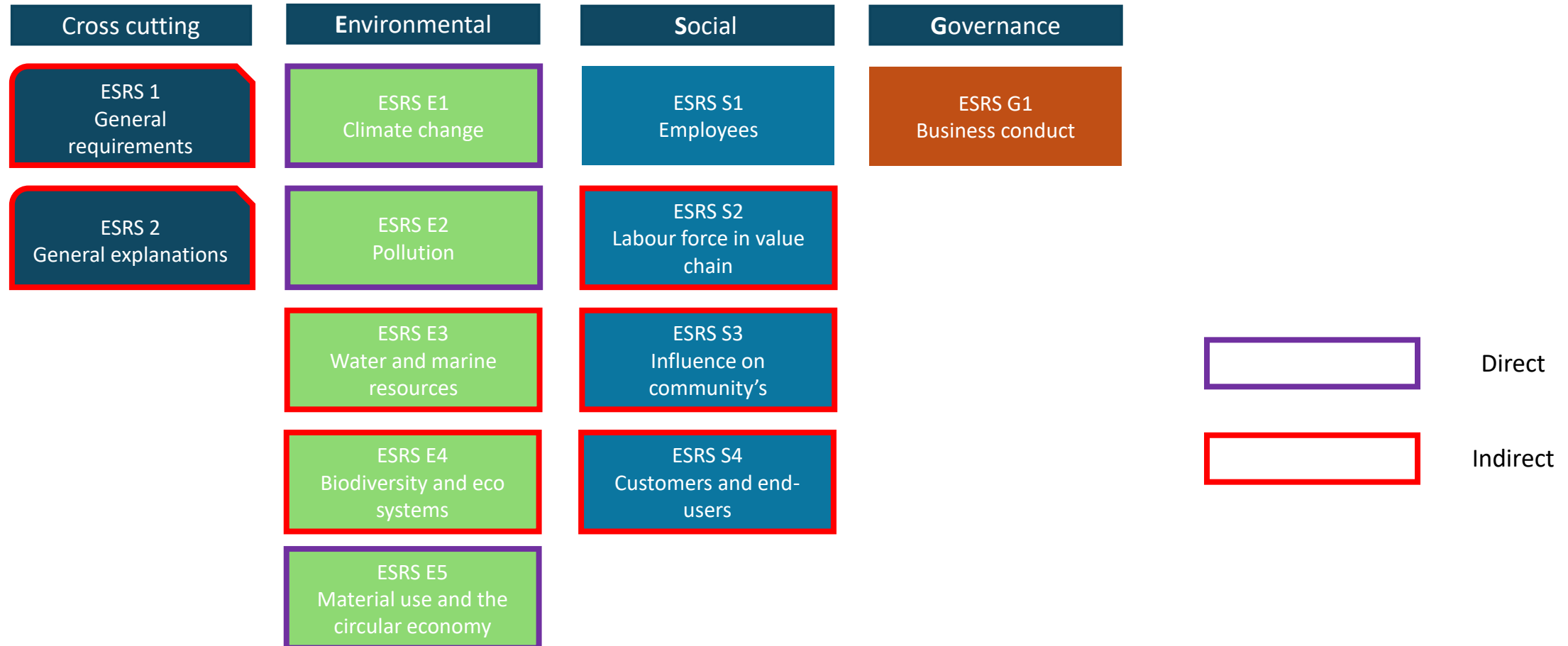
Rapporteren en data

European Sustainable Reporting Standards: De datapunten in de CSRD

Cross cutting	Environmental	Social	Governance
ESRS 1 General requirements	ESRS E1 Climate change	ESRS S1 Employees	ESRS G1 Business conduct
ESRS 2 General explanations	ESRS E2 Pollution	ESRS S2 Labour force in value chain	
	ESRS E3 Water and marine resources	ESRS S3 Influence on community's	
	ESRS E4 Biodiversity and eco systems	ESRS S4 Customers and end-users	
	ESRS E5 Material use and the circular economy		

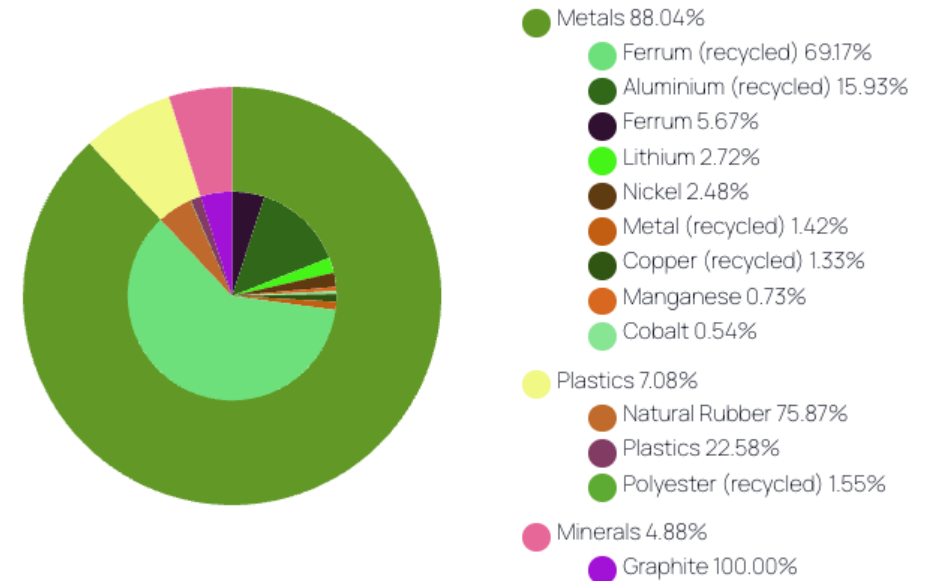
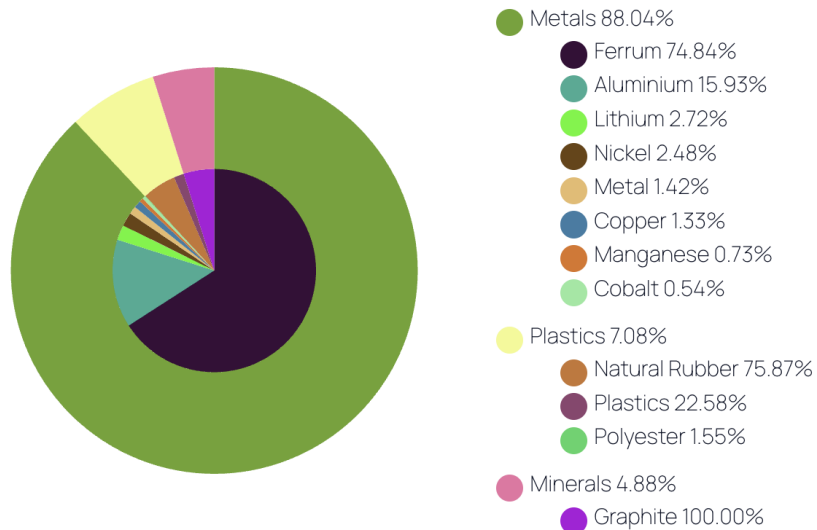
Waar levert het DPP input?

Voorbeelden

- ✓ Geef aan welke materialen je uit de bio- en technosfeer gebruikt.
- ✓ Gebruik zo veel mogelijk herwonnen materialen - R-content.

Dominant material group(s)
Metals, Plastics, Minerals

Voorbeelden

- ✓ Pas circulair ontwerp toe, waarmee je levensduur kunt verlengen en gebruik kunt optimaliseren.

Connected C_passport®

- Bicycle Wheels
- Li-on battery
- Bicycle Frame

Materials Impact Encodings **Extra information**

MSDS

Website
<https://cirmar.com>

Reverse logistics instructions
[https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Reverse logistics instructions.pdf](https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Reverse%20logistics%20instructions.pdf)

Assessment instruction
[https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Assessment instructions.pdf](https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Assessment%20instructions.pdf)

Recycling instruction
[https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Recycling instructions.pdf](https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Recycling%20instructions.pdf)

Next use application description
[https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Next use application description.pdf](https://cirmar-backoffice.unframed.app/uploads/passport/3235/Next%20use%20application%20description.pdf)

Voorbeelden

✓ Verbeter de 'end-of-life' oplossingen.

End of use treatment
100.00% Incineration

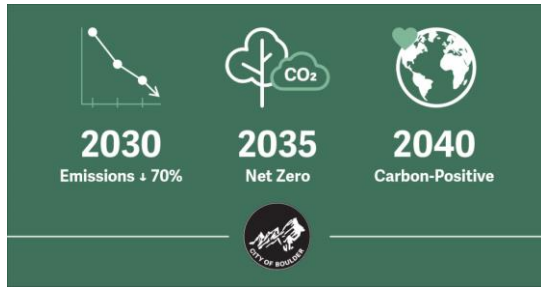
End of use treatment
24.66% incineration, 34.25% recycling, 41.1% refurbishment

Wij kennen onze impact en maken dat meetbaar.

Van doelen stellen naar voortgang meten

A circular economy in the Netherlands by 2050

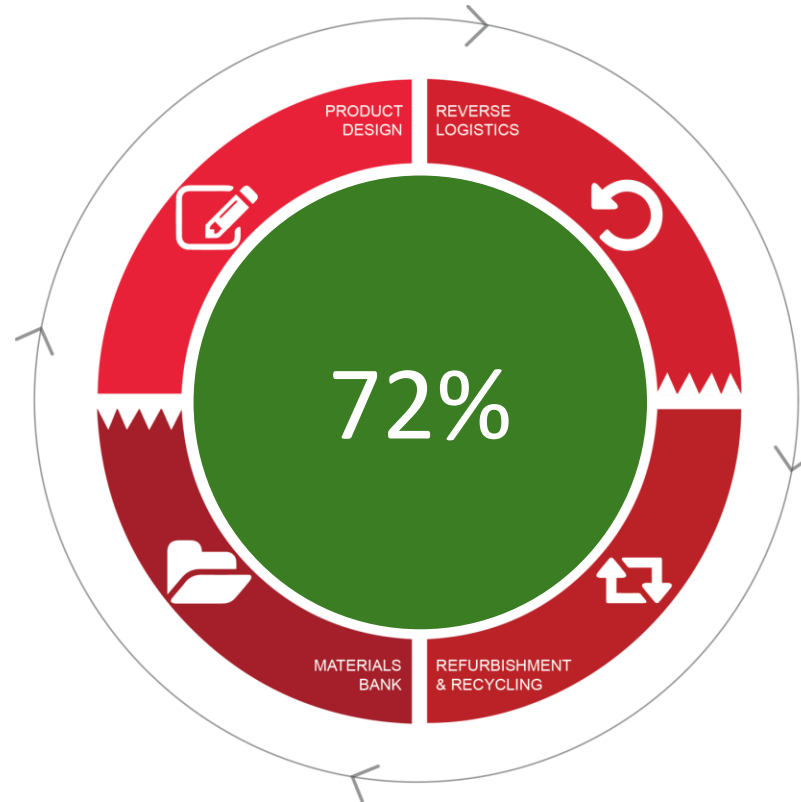
A summary of the commitment and priorities of the government of the Netherlands

Voortgang...

Aanpak: circulaire score

Van baseline naar ideaalscenario

Aanpak: circulaire score

CSRD als aanleiding voor een nieuwe manier van werken

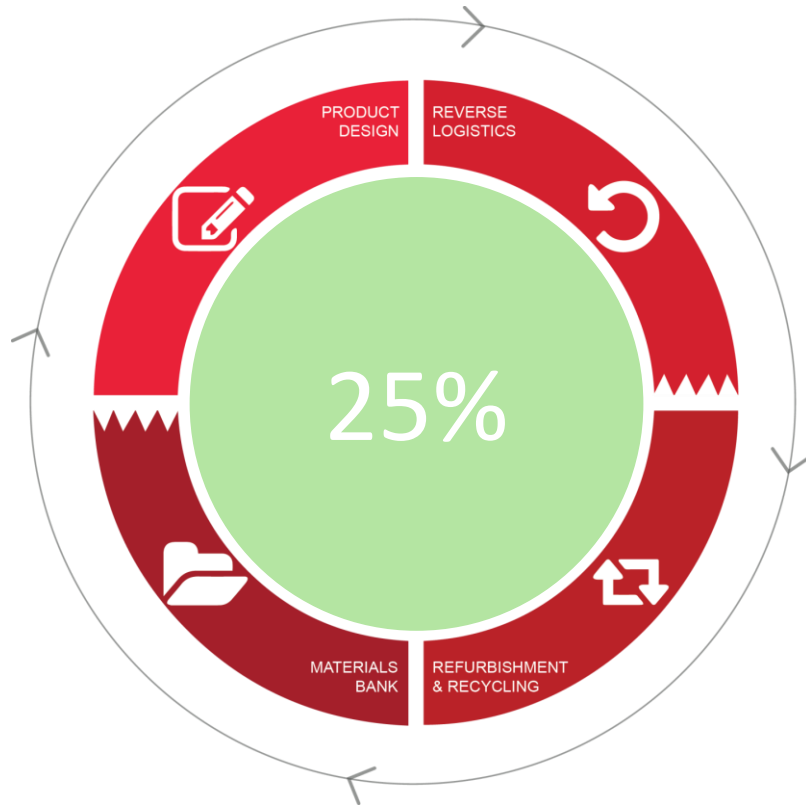
- Bepaal op **welke gebieden** je kunt optimaliseren
- **Ken scores toe** per deelgebied: tel op tot totaalscore
- **Druk voortgang uit** in emissies (en andere relevante KPI's)
- Verbeter en rapporteer: op welk deelgebied maken we **positieve impact?**

Jaar	Material health	Design for circularity	Digital Product Passport	End-of-use and next use	Circulaire score
2023	40%	60%	0%	0%	25%
2026	60%	70%	100%	50%	70%

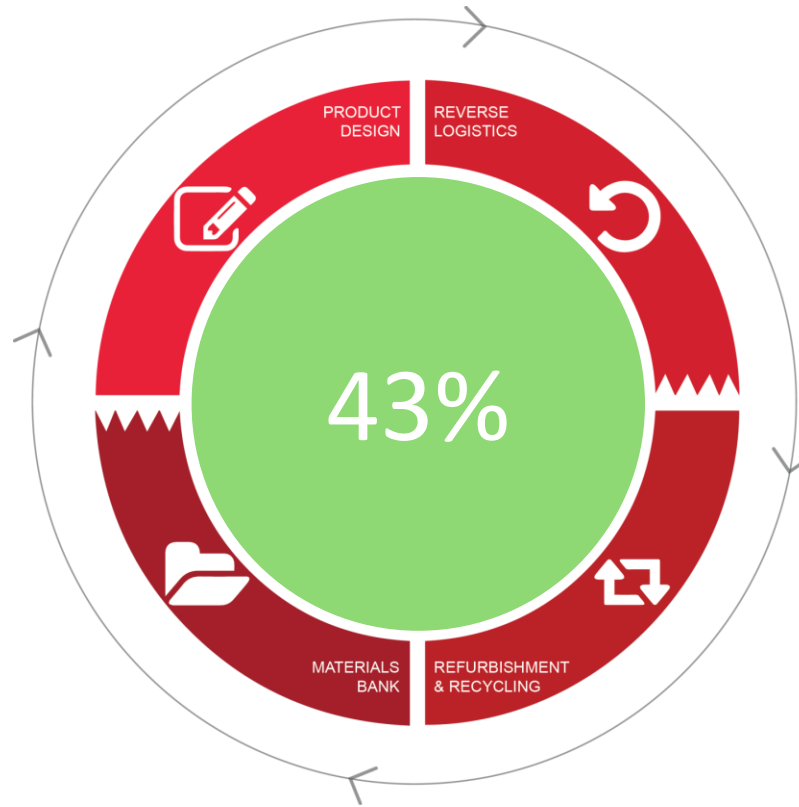
Aanpak: circulaire score

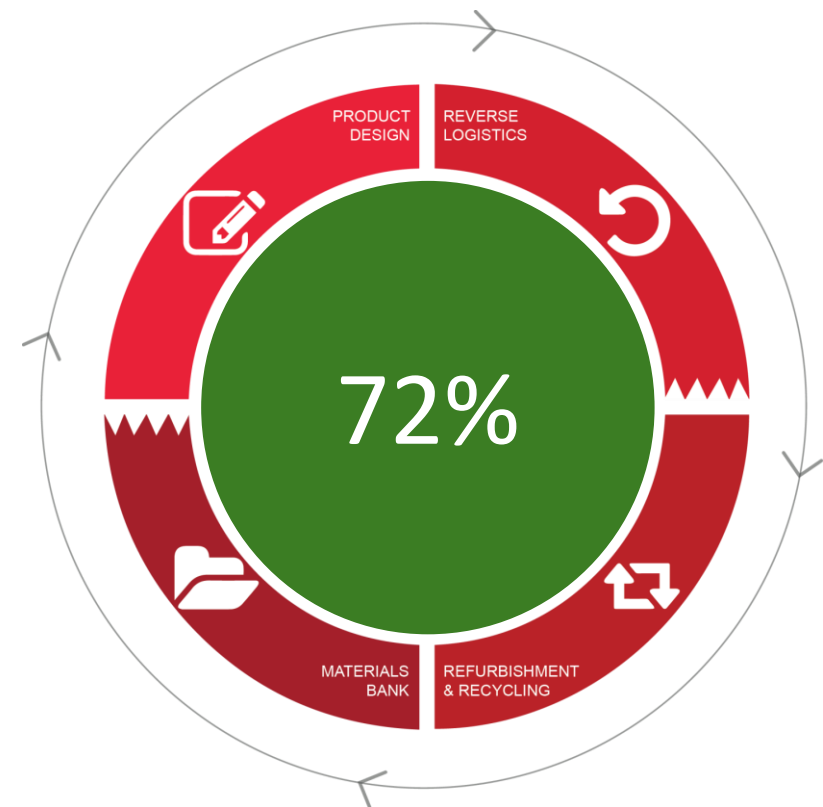
2023

2025

2027

CIRMAR

Wij zien de CSRD als kans om niet alleen te voldoen aan wetgeving,
maar **structureel te gaan verbeteren.**

Wij zien de CSRD als kans om niet alleen te voldoen aan wetgeving,
maar **structureel te gaan verbeteren.**

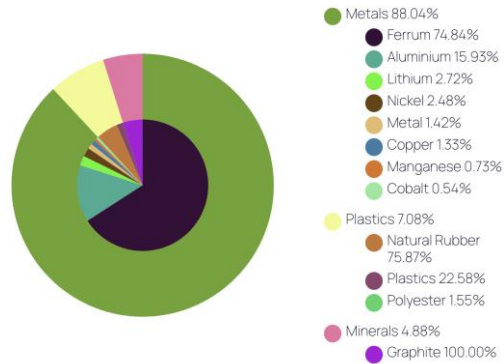

Samenvattend

Het Digitale Productpaspoort biedt **kwantitatieve input voor de CSRD**

C_PASSPORT®

CO₂ impact

117.93 Kilogram

Energy impact

519.82 kWh

H₂O impact

6535.45 Litre

Raw materials saved

13.83 Kilogram

CO₂ price

10.66 EUR

SROI impact

00:40 h

Door transparantie...

met inzichten...

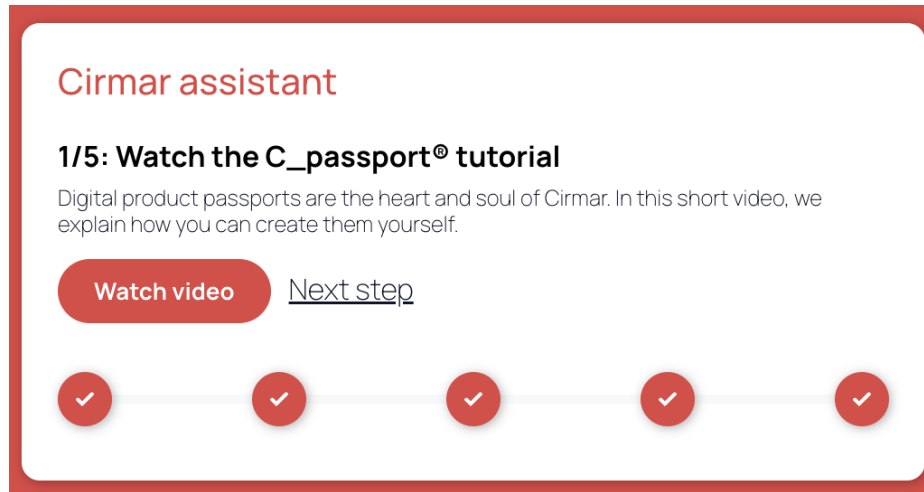
en instructies!

Maak positieve impact met C_passport®

Zo helpt Cirmar

Free trial

- ✓ Alle functies verkennen
- ✓ Spelen met 2 paspoorten
- ✓ Hulp bij de start: explainervideo's

Specifieke vragen? Neem contact op.

